

आर्य समाज

2666

ADVA ARCHIVES

च

१३० नमो त्रयगुणाय ॥ नवप्रयागं भूकस्मिं समयतगवान् च मय्युप्री प्रहानगार्थी विरुचिस्म ॥ अनेकैः
 देवनागयक्रास्रगगुगं ध्वनिनप्रमनूयामनूयैः पचरनगतिरू ही ४ साई वाधि सुत्वे ४ पक्षिप्रवर्चि ४
 मातितयुक्तिता हगवानपुष्प ४ पत्रिक न्नावरुवा ॥ गदाहर्गवा चमदिन ४ जी नि सा प्रनस्यजा ता जिह्मामा मजुयनिस्म
 ॥ तिवधममाचत्र ४ सर्वहमिगह तमाधर्मचात्री कि न्नाधर्मनस्रवमाधातिधर्मनधनवा न्नाधर्मनचापि नंप्रा
 लक्ष्मिवसतिधर्म ४ नवभवसदाधर्म्यतदेवमपुष्पगहली ॥ तत्सर्वकथयिष्यामि न्नाधर्मममादवाता ॥ तं नगार्थी
 निवास ४ जी चडमन डदी त्रित ४ पस्य नस्यपुष्प वंच तं वक्रा मिसकलीय त ४ ॥ हगवानाहा प्रमा नीया एति क्राच ना ना स

मेरी वेदि
 मलादि
 २५ पत्रिक
 सकल

वसमाकला नगरी की दनी वासी ताजा स्वप्रमाकला ॥ विदुत तममायका धर्मे तथा जनेयता ॥ महर्दिके जनाकीर्ण
 वहनस्य प्रमाकला ४ सफरिप्रविषाति ४ सफपाकात्रमदिता ४ चडम नति विख्याता च नुवस्मूरवमकुल ४ च नु
 चडपतायाध्वचडम नान्पाहव ॥ दविचडावोकी नाम सन्दरी पत्रप्रवृत्ती द र्जनी चो यामनात्र म्मा स्वामितर
 कीपतिवृता ॥ चडम नति विख्याता मजी मकुविदाम्ब ४ ॥ कुशल सर्वकार्य प्रहानिनी हानमरु मी ॥ ग्राऊपी
 तिगत्रचा सोलाका नां प्रीतिरू मं ४ ॥ मंग्रमविजयी दाना लाका नां नीतिमालक ४ ॥ सनाडाका नयामास म्मे नकनाम
 सवतं नीखनित्रो प्रवाण ४ मोय्य सोवर्क भवचा ॥ तामाधि विविधाम्ब रघुही प्रकात्रहा नमक्रिकान्वे

दि

र्यपथ्य गामदि ॥ नृपमपादिकादिना ॥ नर्वचसुत्राज्ञाप्रवा सुखमनूहयस ॥ ॥ नग ४ नकस्मिं प्रमथन कीर्ति
 प्रमतिनदागस्यादव्यागर्हितीहवनिगताकुमग ४ गार्हाधनादि कियीकत्वा नकस्मिदिन ७ स्यनित्राज्ञकृमात्राज्ञान ४
 रूपत्रावचनं किन ४ यामादिकादत्तनीयप्रतापवान् ॥ तदासुत्राज्ञाप्रमदिन ४ यीनि सोमनस्य ज्ञान ४ नानावाद्यादिना
 स्ववक्तवान् ॥ दानानिचकशक्ति ॥ नग ४ ज्ञातकस्मिदिन ४ कत्वा सर्वत्राज्ञकृमात्रा वद्धमान ४ हवति ॥ नदावज्जनना
 मस्त्रापिनी ॥ ॥ अथेकस्मिं समर्थे सत्राचिनाय वावह्व ॥ आर्के ॥ तग्रीं सर्वत्राज्ञा जेदजाप्रमादिकैव वं ॥ अतक
 ताकसंय र्ववउत्रागावलादिकैधनधन्यादि संय र्वध ४ वत्वादिकैव संयदात्रा पूरुसदासचः

२

दासीयत्रिजना वहं अज्ञमवादिमाहिवा न्वहूत नंयगवास्मि ॥ नदपि पूनचागसंसात्रमहा
 वप्रदगप्रमादिकैतथा धनधन्यामसा नंवेमायास कृततिमिर्ग ४ गृहकृपादिकैव ४ संसा
 व्रतिप्रतेमयिदात्रा पूरं च यो गदिमया सधारादर्जिनी यथा व्याधाकताया सीह्वागवी वचनना
 यवेदर्जिते निश्रय नाहं ही नाहं वास्मनाम्यहं ॥ नग ४ सुत्राज्ञा सैसात्र नेर्नु नी सर्वता दृष्टाः
 चन्दकानि मञ्जीमाह्या नयप्रे ४ गत्वा सैराधितवान् ॥ मंजी ममेकतात्रिंष्टु सानिध्या ॥ ॥
 तदामन्य वाच ॥ मरावाजकिं माहापय सिवदह्यालसहम ॥ वाजावाच ॥ अतर्थ सैसात्रमन

६

यदि गीतनर्थ अमी गीत भवमणी ॥ अतः कृष्ण गुरु संस्मृतं च अतः हा मधु नय त्व सर्व ॥ अतः दानां
इति तं च पूर्ण अतः कर्म विषय मूल तुल्य ॥ मया कृतं ॥ अतः दानं नीयं संसार मस्मिन् विवर्जय ॥
॥ २० ॥ दस सा रे ख ल मा न वा नां ग क र य थ वे क र ध म दा नी र ध्वा नं ऊ र्ध्व की र्ति वा ना नी सि स्त्व ह कृष्ण कृष्ण ३
मि नी र्थ च ग पा व नां गी ॥ अतः भवमणी मम चिन्ता नीया त्व इह र्वेणी निन मेव निरूपि मा ॥ ॥
॥ मंग्र वाच ॥ सा ध र्म म हा ना ज त्व दा हा क र्म म ग र्ज ॥ संसार सा न भवं वे य थ र्त्वं म म दी वि गै ॥ अतः
अमहा ना ज ग त्व थ म व च कि लु म हा द वी नि व दि न वा श नि व दि तं वा म मा पि च ॥ ॥ ना ज्ञा व च ॥

अतः मणी किं मर्थ निवदिग वी ॥ अतः मणी ॥ अतः माया निमिगा मरु नी गि नि द र्श तां संसार व
अ नी या ज व ही र्ति ॥ य का र्थ वि क्रि य र वि ष्य ति रा म्मा त्म नि व दि तं ॥ ॥ मंग्र वाच ॥
महा ना ज वि ज य नी य थ कृ या त म मे वी ॥ त त ४ म ना ज्ञा ॥ नि व च न मा क र्म स र्व म म नी क
त्वा मो व र्त्तु यो प्या दि के सा मा गी प्रा दा य म म नी ना ज्ञा म ह तीं स र्व ना ज्ञा र्त्वं वि ष य त्व कृ
य य कृ ४ क ना पि न वि ह वि हा ती ॥ ॥ म म नी ना ज्ञा दि नी वा ना न सी ग त यो ॥ अ थ त म
ना ज्ञ दा ना वि हा ना म नी ना ज्ञा नो वि ष ही नो व्य थि ग ह द य ना वा च ॥ कृ ण वि ज य

एहर्षे ज्ञानपूजानिवापामि न्यी मुघ्नघ्नघाहवति की जयकूतार्तदन्तिष्ठतहागतयक
 सिन्धुमयः पूवधनामनाकाकनातावेरत्वाः स्वपूजायः वाक्यतिष्ठकदमातिपिं सिंहासत
 मगु कचामनः कृतादि विधि यकृष्ठापिना उवाचा अथ प्रसरु तं कर्तुः की विती सरुलं च
 मंगुतपूज्यपहाजनकातामिली सयुक्तकृष्णः काकनामनाकातिः नामध्यायी कतिगवा ३
 समवीडासिपुत्रलं धर्मलानरुद्रप्रकाशको कदवस्यकार्यः प्रवमचपूजतिः वगानक
 पिनापूजनवक्ष्यमिपुतां नवर्द्धयः पुनिपकृवापुतिमा सवाक्यम्यां बुतं कृतातह्यल्लभन
 वगुवर्द्धितपापूवतिः कृत्वास्तिनेरावतिः यदि क्रितीतवृत्तवतिः तस्या बुतनवर्द्धित्या अथ

यत्रातगुत्तथां कथयामिपुंशुत्तथां तथथा वा ज्ञानस्यः स प्रियनामः सार्थवाहवकास्तिता
 समिवृतां वला वत्रददीपकागी कनातिः वतत्यल्लभः उकास्तिदिनः चितामसिप्रलभक
 पार्थः तडलं प्रत्यक्षम्याः धरूपनाय्यपूजीकृत्वा बुतमाकधयति तादासवर्द्धितत्वादेदि
 स्थितं तत्तादिहमितापोत्रकनातामघादि सखितमि कुतिता तस्मात्पुनः वगं कृत्वा याचन
 प्रकायासने जांस् ए कृत्वा जातपावनं गतहातमिक्काकू या होयथापिता कथिते तस्य
 प्रजापालनकृत्वा स सुखतः याकृतागी कृत्वातिष्ठति तागतत्रचित्रना हो याकास्यमि बुतं क
 उमहि लोम सुखा अ हिंदायाः वतिका इतं उमयति कृत्वा ता कथयति ताताकापतिना

हामयिप्रविशं ॥ मा पुं चक्रगां ॥ लावाहः किं मर्थमिति चति कारुणवृत्तनिमित्तमिति
 अर्हिं दाहावर्तकर्थं ॥ पनः ॥ अति कारुणस्याद्यथैव तीर्थप्रदोस्वानेकलाः धवलवम्भ
 नः प्रावृत्त्या माघपा मलाकं च न स्यात् ॥ मिवुत्तकलाः श्री वृत्ताङ्गनेव ॥ अथवाः निवाहो न
 एतद्वा उभयकचकृत् ॥ मल्लस्तानादि वङ्गीयित्वाः वर्तु कर्तृष्वर्त्तु उच्च गेयने महाजय ॥ ५
 नः नरपगीतं वादिनं वनकीर्तिः ॥ पूर्वः ॥ उर्वमक्षीगप्रापधवृत्तात्ता नोधयः मया वरुनाक
 तः सर्वेषु वृत्तयथाः हफंतथा कृत्वा ॥ ॥ किं प्रत्वा हिंदाया नूति का पप्रत्तः ॥ विवृत्ताच कृत्वा
 कः कृत्वा न च विवृत्ताहिता विवृत्तमनयनः ॥ उक्ता कृत्वा न च कृत्वा ॥ ॥ किं प्रत्वा हिंदाया नूति

नमूक उक्ता सनाम कृत्वा न च कृत्वा ॥ निलकीयने कृत्वा ॥ चतिकाम वाचता ॥ तावति
 कः ॥ ताका किं मर्थं वृत्तः कर्तुमिति ॥ पूर्वलापितयूयवोडजः पूर्वमेव यीग हवर्तति ॥ उप
 वास किं म ॥ सुखहासदि केन वङ्गीर्तः म मागु वा हयातः गमनेः तस्य मर्थं ॥ ॥ किं प्रत्वा न
 तिकाः प्रविनिवृत्तः गच्छन्तः वाङ्मनि कथयति ॥ ॥ कृत्वाः वाङ्मनि इति ॥ प्रवयति ॥
 ते यपि नागते ॥ ॥ तदा वाङ्मनि गताः विनायादिग हस्तः यत्किनाः कथं वृत्तमात्राप्रपा मिति
 एव ॥ स्वयं मवगत्वा रुयः प्रव गयति ॥ ॥ हा ॥ तदा वाङ्मनि गताः यत्किनाः कथं वृत्तमात्राप्रपा मिति
 लः यथा विधिनाः ॥ उक्ता सनाम कृत्वा न च कृत्वा ॥ निलकीयने कृत्वा ॥ चतिकाम वाचता ॥ तावति

वि

म्योदितः सन्तप्य यथा त्वत्पुत्रः नृति विविं लः कुमति ले गृहीत्वा संकल्पं कृत्वा उपवासं कृतं
 च कर्त्तव्यं स्मृतं तत्र कान्तः पञ्चशतः वाङ्मयस्तीनीः कुकुराणां द्वाभ्यां नः तवाती मासातीः
 मत्पया त्यक्ता जातविजातमाय व वाङ्मयति हर्षम हृणा वाङ्मयस्य गृह्याधि कन्यया ह
 दृष्ट्वा सहर्षं लदानातिददाति स्मः पुन्याति कर्त्तव्यं स्मृतं यदुर्ध्वं दिवसः जातकर्म्यादि
 के कृत्वा नामधुर्यं च कायः सति स कृणुतः संकल्पं कृत्वा वगाड्यं ना वाङ्मयं कुशाश्रुत्र
 सैय कृतः नामं कविष्यामीत्येकस्मिन् गृह्याः वृद्धकृतः धर्मकृतः प्रथमकृतः वृद्धकृतः
 गतः विष्णुकृतः नृगकृतः नृदकृतः जमकृतः अपिकृतः वृद्धकृतः

८

कविरुक्तः गतः नेत्येककृतः वायुकृतः नृगकृतः नृतिवत्रताताः नामाति लुपि वि
 अन्याद्यः सर्वनाज्ञानाति कृतताति पातति उक्तकृतः प्रत्यति ताज्ञान वष्टमाहृति र्पाति ता
 नर्वं नृ शाकुनाज्ञापः पञ्चनी जितेन शत्रिवर्कः कृत्वाः सहर्षं वः सखि तावतिष्ठति ॥ अष्टय
 गः विष्णुत्वा च गोघसां गदावाङ्मय मातिः विलाप कृत्वा यथाविधिनाः माघपात्रास्याहीन
 पाघघत्रुति कर्त्तव्यं भोः विविं लः कविरुः नाष्टमि वृत्त कर्त्तव्य कर्त्तव्यं यथा उमानेन सप्रय
 ममपुत्रः नाज्ञाहृदः कर्त्तव्यं नामयतिः जावतां कृत्वा प्रतिपदं कृत्वा म्योदि जाततत्र कर्त्तव्यं
 दितेः आतिदयाः नाज्ञा कृता वादीः सक्तता सातिता प्रैरुत्वा नृत्त रूपाः स्वयमवः स्व

अलि ५४

वि

श्रीमन्मन्त्रः स्वपूजायः कृष्णपात्राणि ताम्रकपाणि ॥ यज्ञाः कृष्णपात्राणि पुनः कृष्णपात्राणि
 तता वाजा यज्ञस्य पात्रं यवः निशा कृयतिः वहि ॥ हस्तिवथः स्वयं यः पञ्चानयः दवययः मनुः
 वयस्य ॥ तदा वाजकृष्णपात्राणि ताम्रपात्रं यवः अहिमानुः स्वयं कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं
 इन्द्राः त्वविर्गेश्कोनेपवः कोद्रावयित्वा ताहृत् ॥ यथा दवययति तावतत्रित्वाः स्वयं
 प्रकृतं तत्र मतिस्मा ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं त्वानहीयत सर्वं दृष्टुः कथं मानत यवायिमा ॥ प्र
 त कृष्णतः हस्तकृष्णः वा कृष्णकृष्णति प्रतायं कृष्णाय ॥ पुनः कृष्णः दिने २ कृष्णं न निजिग

ततश्चैव बर्षषष्ठ्यगमः ताजा पूजयः ॥ इति तत्र ताः कृष्णादि ताम्रपात्राणि कारितं ॥ पुनः तस्य कृ
 ष्णपात्रं ताम्रपात्रं कृष्णपात्रं ॥ त्वं कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥
 ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥
 विद्याः प्रमुविद्याः तत्र पात्रादिः चतुर्ध्वि विद्या ताहृत् यजिर्गतिं तदि दृष्टुः ॥ पुनः ताहृत्
 तः कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं सर्वं ॥ तदापि ताहृत् यजिर्गतिं तदि दृष्टुः ॥ पुनः ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥
 ताम्रपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥
 ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥ ताहृत् कृष्णपात्रं ताम्रपात्रं ॥

जति

दर्शयिष्यामीत्येकापिष्टिकापंक्रमत्यस्त्रयपूजतवाचत् ॥ हापूजास्तस्य कानः प्रदमके
 गृह्ण ॥ नृतिश्रुत्वा सर्वैः वाङ्मयं ४ सहर्षतः सहसा गत्वापिष्टिकाप्रदमके गृही
 ती ॥ कुजकुमात्रे दनहातातिस्तु मके गृहीती ॥ ती हङ्गाविस्मयतमाह ॥ हाकुमात्राह
 त्वा कुन्दपिष्टिकां हस्त्यः नृतिश्रुत्वा सर्व ४ कुमात्रो विदेविको सहर्षतः गच्छति ॥ कुजो १०
 कनपिष्टिप्रणुष्टि त्वा हास्यतः प्रवृद्धा २ हङ्गातिः कापनः त्वीतयति
 प्रापिताः कुजनेकतः ममागुष्टि त्वा निहियतः यथा मृणो डेता हङ्गातिः तथाम ॥ सेवनाज
 एवतिवत् ॥ धिक् कुज ४ पतनकस्मिदिनः नाजापिष्टिपात्रः कीनपर्णकत्वाः कुमात्रे ४

हाजनेदमाति ॥ गृहीत्वा सर्व ४ सहर्षतः गच्छति ॥ अथ ४ कुजो कनः प्रवृत्तिनयित्वा नरा
 क्रित ॥ वाङ्मयं नृतिश्रुत्वा सर्व ४ सहर्षतः गच्छति ॥ यदि कुज मवति विविक्तः
 पात्रो नृतिश्रुत्वा पात्रात् प्रवृत्तिवत् गच्छति ॥ वाङ्मयं नृतिश्रुत्वा विनया मातः कनस्य हगा
 विनया मातः कुजो गच्छति ॥ नृतिश्रुत्वा सर्व ४ सहर्षतः गच्छति ॥ हागु नार्थव गत कुमात्राती
 मध्य पात्रा जाहवति ॥ कनस्य गत्वा ॥ कनस्य गत्वा ॥ कनस्य गत्वा ॥ कनस्य गत्वा ॥ कनस्य गत्वा ॥
 हा महा नाजः कनस्य मियम मावद ॥ नृतिश्रुत्वा पुत्रा कुतर्दवध मिकर्मगुत्त सुय ॥
 कुज कुमात्रः वाङ्मयं वत्तिवः न मियम मावद ॥ कनस्य गत्वा ॥ कनस्य गत्वा ॥ कनस्य गत्वा ॥

शिवाय मूड निधि रक प्र निधि रक प्र मंगरा या ऊत निधि रक ४ च निधि रक प्र पावन पव का
 गु निधि रक प्र पर्वता गु निधि रक प्र यग उद ति च न्दी उरु गा पि निहि ता निधि रक या य
 रू गा ता हान रू गा पि निहि ता निधि रक या य द वाम ही र्य ति न गा पि निहि ता निधि रक मा य
 ऊत का व न निध या निहि ता गु वि न गा नि या विहा ना ति स न व न प ती र व त्प ग न म १२
 य ३ शिखि त म स्ति त च्छ त्वा कू म कू मा न ल स च्छ नि ध य ४ प्रा कौ ता त ४ य मा हि त म जी
 ऊता नो मा ति वि स्म य म ह त ॥ त रू स्य द गा वि ति ॥ पु न म नि ऊ ता वा ऊ कू मा न वा च ॥
 हा कू मा न वा य ता दो हि हा से न म हि नू क ति ष ति सै व ना जा क वि ध्या पि नू ति क र

ना ऊ कू मा ना ४ स ह र्थ न स ह सा गु वि गा त क त्वा अ त का ना द व क्तु त्म का प्र द वा च्छ ही
 ग ता ॥ कू मा न ल हा त्वा त द व स न स ह सा हि हा स न म हि नू क ति ष ति ॥ ग ता हा ए
 ऊ ता ४ स ह सा ग ए न रू क प्र व स्य व नू च ॥ धि क व र्थ ऊ त म पा पि ता कू ल ना दो हि हा स
 न ति ष ति हा हा ता ॥ त ४ य मा हि ता मा ल ऊ त ४ यो व ऊ ता ना दाय प न स्य रू स म्म र्क ल
 म ह्म र्क ल क पि त्वा व कू मा न वा य य मा वि धि ना ना द का ति व दै द दा गि स्म ॥ वी व कू मा
 य हा ना ऊ ति ना म ह्म पि ता ॥ ग ता त न य थ पि मा पा ति रू म थ मा ल यो व ऊ त अ म न ग
 न ऊ त प दा दि स च्छ वि व सी क ल स ह र्थ न वा क ता ग कू ल ति ष ति ॥ यो व ऊ त न पि मा गी

चवनकलास सुखनस्थिता विनयापिः गुल्मार्थः प्रातिर्त सचेशा अथ सिंजयाति हर्वहत्वा
 चवंडिंगयो मास अन्त्य ४ नाजक मा नाव्यं सचती हर्वतिः संपा चसर्व प्रमपुत्र विनयहत्वा
 प्रिमाः चवहारः नवती अथ मया किक विद्यामिः विनयाय सत्य कन्याः तादास्यति चकुर्वन्
 नाजक हव म्मे विना कन्याया कथं हवति ॥ पुन्या विद्यत कन्यायदि कृत विद्यते विनय १३
 पापि पुदास्यामि ममपुत्राय सीपरी ॥ न्त्वा पुत्रमवाचत् ॥ होम हा नाजक तेव्यवहृष्ट
 कर्तुमिच्छाम्यहं कथं कन्याया प्रातिप्र नाजक वाचा ॥ पुन्या च तु ते प्रातः विनया किं पुयाड
 न ॥ ताह प्रत्य ४ सन्यास्य स्नात्र ह्रीह विद्यति ॥ पुन्या मधि कंदनी कन्या दहि नेव यदि

विदुषमतिर्दित्यथा केच कन्यो ग हीषीमि ॥ न्त्वा कन्यः अतिदया प्रहाहि गमवाचत् ॥
 ताह नाजक हव्यवहार समर्थ हवतिः सह सा पार्य कृत्वा विनय च सन्या नृव दस्थती ॥
 न्त्वा पुन्या पुनाहि क ममाय स ह मर्ग कृत्वा दग प्रथयति ॥ इत कृतः वन्त्य ४ अम
 नजव दग दगंग गत्वा पृकृति याचयति ॥ नाजक विनयाय कथं कन्यां दास्यामीम
 न ददाति कृति ॥ नृव वाज स नाजक सुषगत्वा याचयति गदयि न दास्यति नित्य
 पुनाहि गमवाचत् ॥ पुन्या कन्या माजी दुः न गकतः कापिन दास्यति कृमस्व ॥ न्त्वा कृम
 कर्त्तुमिच्छामि दया मापयन्ता सवर्ग कन्याति ॥ पुन्या कन्यार्थ ५ कृतिरुन ॥ पुनर्दत्त मवाचत्

[illegible][illegible]

12

[illegible][illegible]

सखिलललनगखेवीनकुम्भयकन्याददातिस्मा४ तदाजग्निर्नछलतिधूमत्वनालोकेदीपदूर्वले
 तवगिचनछलतिगतस्मिन्समयत्रकान्नन्नकन्यादानंकत्रातिगतमनाजातिहर्षधर्महसाग्रमग
 जास्वयथदासिदासवस्तुलंकान्नगहकृत्रस्यनादिगुत्रवदकृत्संददातिगतमनाजातिपूत्रगत्वा
 तिहर्षननुवंचिनयतिधन्याहपिशुक्रलननाजाकर्तुंनत्रावतिमर्द्धममहाएषनखाउजनिधीः १३
 नृपादेचसिंहासनापिउर्वसासदृशसूदनीकनामपिहाहतिगतवेलिंदयासूदगर्हाकन्यामाह्य
 काद्यामत्रप्रवशयतिगतत्रुतिनल्लभलूयाविद्विजाहिज्जमिवनकथविश्रुतानिविविधप्रल
 खचिगतिसुवर्गविगतनधर्मकगुम्बुलालंकगतनिखर्गसिंहासनापयिविविधकामलसर्व्यास

जानिक्रामकानिस्सगन्धान्यस्तिननुकाकाष्ठतांप्रवशयित्वापूनर्वहिनागरूपपूठमाहूयचांगप्रव
 गयति।दंपत्याजगित्रीजयूकनेकनाजोजयात।प्रातकालज्जलिंदाल्वनिर्नरननुगत्वासरिकि
 जनांगुर्फकत्वापूठपत्न्यस्ययंसरिवरुत्वातिष्ठति।तदासरिवजनसहेकांतंनकतीनाजापिजहनि
 तस्येदधुनदास्यतिनाजावपिदीपंनछालयसंधकालगयात।उर्वपक्रमर्दगतसूदगर्नायामनसि
 ज्जस्वास्त्वंतवति।जयापिप्रहानदधुनात्कंनगुर्नवानदधुंकस्यहनतिनि।हाहसंगुदगर्तंवर्त
 नवल्लहस्यकथंन।महाहूतहूतहाहाधिकमज्जमश्चक्रान्तागंधचांगयापिलावत्सहजस्तनिप्र
 साधनानिकर्तुंकिंप्रयाजनमितिविचिंत्यमलिनमूखनप्रहाधनंलपूतिष्ठति।जलिंदाह।पूठ

पत्तिकिमर्थं निरूपयसाधनं वर्जितं कं नू॥ साचाह॥ किं प्रयाजनमिति॥ जल्लिंदाहासुदर्गं नत्वीवि
 धवानपशामामंगलं कू नू॥ नूसाकनू सुदर्गं सलङ्कयामा नत्रमवाच॥ जयापिप्रतामखं नदृष्ट
 मित्पुल्लालकूयानिष्ठति॥ ननत्रलिंदयामामवाचाना जपति नवमावदनवडोवनत्वं रवगीच
 लङ्कां वर्जयत्सखिजने रूपहास्यकयानि सानिलङ्का रवगीमि॥ नस्मादनक्रुहास्यतावं मातवप्रसा
 धनं कृत्वा नशोककूलमाधाय सहर्षं धलक्रीवतिष्ठ४ मासं कां कू नू॥ नूतिगुलासप्रसाधननहि १०
 त४ कमाडाडोत्रिगीजयकनमेधूनं कृत्वा पत्रस्य नचूंचा पग्गमिचमूरवडकुमिकुमि॥ ननासु
 दर्गं सप्रयमवाच॥ महानाजमहासूरवतिक्रमस्वनिलङ्कानिमावदा॥ नाजीनाजीवसासमानः

पत्रस्य

मवतिनीमोकचिनास्ति नदपिशुनननिलङ्का रवितव्य४ पत्रस्य नहायवमवचडकुं न
 सुदृष्टवत्॥ प्रतामूरवडकुं विद्यनयदिजधिकसूरवं सादिनिस्त्र हलरुदं जंधकालकाय
 कचिदसवती नवसगितद्वद्रवसहं॥ हाहाधिकजन्म४ दिवानिसंप्रयडकुं नपार्कतस्मि
 नजीवनसमयवांधकानर्गं तोनिमलमहं रवतिगुफनापि डकुं नकूनिप्रतादग्धनी॥ य
 चपूरुचडनथानिर्मलमूरवं कथंप्राप्स्यतिहाहादेवनेकदू४ रवं कयानिसर्वेसूरवहागमलः
 मित्पुल्लाडवासेन निष्ठति॥ नदावीनकूगं नाजासूरवनज नगासुदर्गं सपूनरुमाहादवकि
 मपि नाकूकथं निडाभवचरवममनुनिडानास्ति॥ मयित्रीत्यस्त्रियदी दीपमानयित्वा दर्गं

दहि। पूनवावाच। प्रियसूदगं नममप्राप्तमाननत्रधर्मकर्मादि सर्वं त्वमव नान्य ४ पूनसंस्तान
 स्थानि स्तुलं पि न गो॥ ममवालसमयमां एष्कादिवगनहनदाजनन्या ४ पूनवाचार्थं नमया नाङ्गं प्राप
 नस्मात्तुर्न सर्वं मानाजाननि। नयायत्थकं नयाकं निध्यामी एष्कात्ताननागदपि हृदगं तज्जनिदया
 निधुनि नुर्वप्रति नाजो पनस्य नलावयित्वा॥ ७ कस्मिदि न प्रातकाल ७ कां गजार्न कया वीनकूजः १८
 माननमवाच। जम्बसाचा नुय्यं मवसम्यकयत्वं कृत्वा॥ न्निगुत्वा पूर्वव गतामाह्वाहा हृदगं नकि
 मर्थं नाजो जागो सिमलिनमूखासि च प्रवेर्ली नाहो हवस्य पि ७ वं कर्मि गइ ४ रवमलिनमूर्खं मा
 कृत्वा॥ न्त्पूकमाकृत्वं सवायनयना हृत्वा हा॥ जननिमया वहना किमकं जन्य पूनवाचं ७ डं नीति

जावत्तत्तम्यमूर्खदं बुंलक्रिनाहं हवति। ७ वच कवर्लिं कायदीपे कास्ति॥ किहाग्वं किं ह
 र्वं सं न्यं पूनवाचं नस्यमूर्खदं बुंलविद्यतमूर्खनकामलने व नुय्यं नान्येर्त विद्यति। ज
 लिंदाह॥ पूनवाचि माह पि कृत्वा चालतु ७ वं मव। ममापि पनामाना कथितास्ति इति किं
 एभि विना जयत्त पूनवाचमूर्खं माद र्गयति॥ तत्कस्य हगा ४ कामना एत पृथं न दृग्धति नाधत्त
 र्दं हविष्यपने नय कीयत च पोत्रजताना भयपि योजो हवति। तस्मात्तजो वता एषात्य चतय
 नस्य नो हृदगं दी कृत्वा॥ न्ति मममाता कथित गृत्वा हतं कृत्यास्ति ताहे॥ ७ कमा सो वी न कृ
 मतात ४ तात ह्य सत्त ए ४ द र्गि ल कर्तं। त्वमव ७ वं कृत्वा हृत्वा माह वज्रपथार्थ ७ कविः

वि

नाहमिषं कुरु। न तद्धर्मस्य पूजा रवति तदा पूज वन्न हो ह्यगंगं कां वर्ययित्वा। न
निमानुर्वचनं शुक्ला सुदर्गता न वंचितयति। किमिति न वंचकृता चालं न दृष्टन कुरुते म
या। न वंचनं पंजोवनं चैवार्थं त्वमपगच्छति। सा न वमप्रीति रत्ना महा कष्टन सखि जना
नाहूयाह। सखाय ४ दीपमानया आपि पून्य द्रष्टुं न विद्यत महाद्रु न मिमिक्षि। न दृष्टव
कस्मै गत्वा कथयामि सखाय पूयमपि कदाचि न दृष्टं वाना गुरु मगुरु मिमिक्षि मां दर्शय
दहि। जाल्प नृचू ४। सुदर्गत्वा वयमपि मुख्यं दृष्टं कदाचन। धीर्यं चित्ते रवत्कृत्वा स्व
स्वालयं यथा च ता ४। धिक्क जन्म रूप कानि युक्तिकति चित्काल जल्पार्थं कथा किमपि न गुरु

१२

कर्मंगी रत्ना च सखाय ४ मागत मवाच॥ मात नृकापि प्रहादर्गं दं दहिन नु प्रा दत्वा गं कनि
व्यामि। जलिनं दाह॥ पूज पति द्रष्टुमिच्छा रवति यदि ज्ञश्च नुर्थ दिवस दर्गता सा लायां नाजा
न माह्वय दर्गतां दास्यामि। विना कान्तन कापि द्रष्टुं न कृति। नृनि शुक्ला पुनर्दिन मन
साति युक्ति॥ कथा चंद्रमसं निर्यं ध्यायंति वक्ता च यथा॥ कुरुवा च पि पासा च नृकं पयं यः
त्वा कृति॥ रक्ति जना नृवेन च स्मरति यथा तथा॥ स्मरंति च यथा हं सामान सर्वे यमा ३
नुजा ४॥ तदा लिनं दया पूजा हित मन्त्रि जनान् नृवं वत्सलं कथयति। न कृत्वा सा सखि ना उवाच

॥ जलिनंदनं वं यत्नं कुरु ॥ उत वां मल्लं ब्रूड कुरु कुरु मानमल्लं यत्नं कुरु उमादत्ता वा
 न्येर्जामनं च ॥ ब्रूड कुरु कुरु दगं ददति यत्नं कुरु जाति ॥ उत कदा वीन कुरु
 ना जानं कुरु उंदत्ता पृष्ठं पिती ॥ प्रचगन कुरु मानादि पूना हि तामात्य कति धन कपून
 सनत्ता पिती ॥ तत नलिनंदनं यातामा दूय दगं न साता या मानी त्वानं दगं नंद दति स्म ॥ २०
 लिनंदाह ॥ पृष्ठपत्ति ना जानमा दगं या ॥ ब्रूड कुरु कुरु दगं ना प्रमृदि तदु दया दगं या मास ॥
 सेवना जा सेवमणी सेवगुरु सेवपो न जा शा ग्रह कुरु म न सेव कति धन क सेव च ॥

पञ्चक कुरु धन कंद वृत्तं वंचित यति ॥ महा विनृप हीय ह मूल्यं सो क ॥ धन्यं नृप नृप
 पृष्ठं वं ना जस हा यां म धान मूर्ति का पि न ना जस हा विल त्वं भवत्पु स्ता दू ल्का लंद त्वामा
 नन म्वा च ॥ मात न सो पू नृष सं द नं दृष्टा क ता र्थी हे त वति ॥ जय मे सरु लं ज न स रु लं
 जी वितं च म ॥ काम द व स मा ने व पू नृषा म रु व ल्य सो ॥ मात न नृप न क वा ली ग व ॥ नृप स
 ता या यां कुरु धन कपूनृषे कति विनृपा उमात्ता पय स हा वि ॥ हा भव चा सो ना जानि स
 द नं धन्य ॥ मात न सो पू नृषे क न ग ना द्व हि स्ता पय ना ज कूल मात्ता पय ॥ कुरु धन नृप ॥
 तत नलिनंदाह ॥ पृष्ठपत्ति उवं मा वद किं तु पो न ज ना नै मा त्या श्रु व दि तामा नि ता स दा ॥ महा

प्राक्षमहावीनमहाधीनविचक्रलक्षचतुर्वर्षिकलाविद्यापानंगनप्रहोत्पथदागारा
गीकपावर्गमहावलपनाक्रमशा॥ नदीजनचनद्विनायाकजसमहचतु॥ अन्यमाज
हिग्वलावां कर्तुमस्मादुपकिं प्रयाजनसर्वमुगुहमांनिगंनूपंन॥ गुहहीनसूत्रपंचलो
केनेवमानितं। नस्मान्स्वर्लगुहंहात्मानत्त्वद्वजनंकुन॥ इत्याकल्पसुदर्गंमप्रवे
चिंनयति॥ नदीपंकिकूलंनस्पृश्वंनानायाविद्यन। दासीवद्वेवसहंवास्पजाग्वय्य
महूर्तचनत॥ नननाडिसमयकाक्षसुदर्गंमपून्यमवाच॥ प्रहोयदिनहवन्नूपदग
हंप्राफज्जतिहर्वमहचतु॥ नथाय्यकसंदहास्ति। नूतिकिंजस्सोकप्रपाहीलीवकमहा

विनूपहवतिचाउसहायांमास्त्रपय। अन्यनकग्रामकार्यंदत्वागउस्त्रापय। सहाति
विलग्नहाचलज्ञाप्रवहवतिनवकथंन। मयाइष्टमानरूत्वालंदत्वाचजगत्स्त्रास्त्रि
ता। नूत्पूकमाकर्षनाजास्त्रितंदत्वाह॥ प्रियकृत्तधनकज्जपमानंकुननउनगननेख
यनिधिःसेवनस्मानामितिहात्मान्यंकुन। नूतिप्रत्वासुदर्गंमप्रीतिहत्वातिष्ठति॥
नगःपञ्चनाजामागनमवाच। मागःसुदर्गंमडुमिकरुर्नदीर्घकालगतंकथं। माग
उवाच॥ नाजनडुमिकनियदिज्वसनेद्विदुर्गंमदास्यामिसंदहंमाकून्। नूतिप्रत्वा
उपूहिद्वितं॥ जेत्येकस्मिदिनसुदर्गंममागनमवाच। मागःमनस्यमिउदासंतवति

चित्तयति। नृवं मता ह्यगदः कचिन्नुदृष्टं हति नृत्तु कं ऊगदं प्रसीपतिष्ठति तदा तपस्व
 वीरकृजानः दृष्टः सहसा वदिनागत्य तस्मै गच्छति स्म चालीयं हसति च
 वृवयति। तया नृवी विप्रपे दृष्ट्वा गाम्पूत तस्य वीता ह्याहः अतिः तस्य कं ऊगदं हायुवन्धु त कत्र
 लगच्छतिः सहसा गच्छतिः नृत्ता कर्त्तु वीरकृजानः त्वक्कपूत ४ कं ऊगदं हायुवन्धु त कत्र यतिप्रयतिष्ठति।
 तदा सखिऊता गीत ह्याः नृत्ता सतपययिता विप्रयेति गीत तत्र वलिं दाथल्य च सायमाना हा
 दगा स्मीति किं वीत्यमर्कं हवन्ता अथ सखिऊता गीत कत्र पनायनी ॥ दृष्ट्वा सहसा गच्छता मंग
 पृष्ठ ह्याप्यः उवर्त्तु पातुति प्रवन्धु गीत नः त्वविगीत निवृत्त्यतिः सर्व वा ऊगदं हायुवन्धु त कत्र

२३

तं मातर्व कथयति ॥ त कृत्वा तामवाच ॥ तत्तु ना कम्पः तया हसकाय कृत्वा वति ॥ अन्तरा त
 नाकसादि पुत्रातिष्ठुः नरायकनः गवता गाभवा ॥ तत्र कस्मिन्दिन सुदर्शिता मातर्व मवाच
 मातर्वः ह दात्र वाचा घानत्र मयि दुःप्रकृतिः तं माहं कृत्वा माता उवाचा सुदर्शिता अथ
 उह न आगच्छदि वम गच्छः तत्तु मवाच वव वव ४ पय पय्या संति ॥ त कृत्वा दा मान
 यः ॥ त्वक्कमा कर्त्तु नाद्रा मात विप्रच्छत्य पदजैः यथा वदति तथ तत्र पक्षि विप्रमं
 कलु मम इत्यविप्रमं तिलीय मम वा ह्यत ॥ तत्र ४ सुदर्शिता सखिहि ४ हा हं तप

६३

गत्वाः यत्पुत्रक्याः कलकीजीवः यवस्यनः पृथग्प्रह्वकयागिह्मा कानवि कासः नयव
घातश्च मयगिः विविधव स कथंः ॥ ११ ॥ गव कथाक लोपनतीये सातः कसुप्रविगायव
सुवः कलकीजीवत्वाः पृथग्प्रह्व कयागिह्मा अथवाजाप्रमथनानाथिविविक्तः
नतिगुदनाहिग कलकाय गोवर्चवागदार्जलः गवातायविलाकिन वरीस्यत्वा
थलथलीयमात्राः वभुलकायलम्यनप्रकाहवकिनीविचिं स सुहृष्टः मानवीगवात
वृक्षांगकथयति ॥ पतनकस्मिदिनः आमुपा लुक्ते न्ममुदलमात्रातद्विष्णुपातनप्रवाचः ॥

२४

मातः आमुवतगत्वा मुहुरदार्जलः मिच्छामाह माहादहि ॥ माता उवाच ॥ सुदार्जलः अ
थनामुहुरवति आगतमिते गच्छत्युक्तानाजानमवाचत् ॥ महाबाहुपुत्र सुदार्जलः चूत
वनगामनमिच्छिर्गः यत्वं कुरु ॥ न्किं कृत्वा वाजा सुहृष्टाः गगुगत्वाः वक्रपथनाकायः
नितीयप्रमवस्तिग ॥ गतः सुदार्जलः एषिहि ॥ माहादहि आमुवतं ययो ॥ गतामुहुरं
हकिंत्वा सुहृष्टमिच्छिर्गः ॥ पुनर्वाया मुहुरं सुहृष्टमिच्छिर्गः ॥ गतामुहुरं
वक्रगः हे कावगवदनागल्यः गत्ये आलिगल कृत्वा चूर्वर्तवः सुनमर्दनकनाति कृत्वा
पुनः ॥ गतनितीयस्तिग ॥ सुदार्जलः गतिमिच्छिर्गः एवति ॥ गतामुहुरं नाहृष्टा लसिते

वि

ललिते मागएमाते शक्ति कवन ॥ सुदर्शन नाह ॥ सुखाय गगनायुधि आचनार्ति घटी
विगाह्य वनाययि तु मानयु ॥ गगंदो अथ तदः ॥ एवति ॥ चागाएयु सुख भव लक्ष्मी प्रव
निर्व तप्यत ॥ ध्यामि न्यां नाकां गुणयु पुं वं म ॥ सुदर्शन प्रवाचन ॥ पुरां आमुवन स्य वरु
मान कथं ॥ दत्त हस्ति नीवाना सुदर्शन नाह ॥ प्रतात ज्ञा मुपि आच कागग ॥ सुंदर द्वा प्रनायिता २५
हस्ति नी क ॥ ४८ ॥ उधम र के क ॥ उधम र के क ॥ आचपि गावे क न द सी ह व ति ॥ जति ही म
मूलिय गा आया व सा किं गा व र ह पु सा दा व र क ॥ व स ह ॥ पन र्द स ना र्द स क व क

कर्तुं न ग क न को वान ॥ ८८ ॥ कर्तुः नाका सिता कृताः कदाचित्माग कवन मिति व ता ज न न
नगत्र क सिदिन ॥ सुदर्शन स ग ज व थ ॥ सुखा क ति सी वि घ न ॥ ८९ ॥ सुखा ना न उ द्दु म ही कृति ॥
माग न म वा न ॥ ९० ॥ सुख ह स ॥ सुख थान उ क सि क्ता म्प ह व द ति ॥ मा ना उ वा न ॥ पण प ति ॥ अ ध नः
प स न ग द्द ॥ ९१ ॥ क्ता पण मा ह य न व मा ह ॥ ९२ ॥ सुदर्शन ॥ ह स ॥ सु व थान उ द्दु मि क्ति ॥ य लं क
प्राय ॥ सुखा नाका ॥ ललिते श ह स्ति प्र सां ग ता सु य ॥ ग ड पा व क ह ता त म्प ॥ अ ले का व ल क्ता य
ग ड पा व क ह ति ॥ ९३ ॥ सै व नाका गी र्द ॥ ९४ ॥ सुदर्शन ॥ ह र्क ल स वि ति ॥ ९५ ॥ ह स्ति मा ला यी प्र व थ
य र्द न स मा न ग ड व र्गि द र्ग या मा ह ॥ ९६ ॥ ना म प्र व क्ता ॥ ९७ ॥ सै व नाका ग ड ॥ ९८ ॥ सै व वी व ग ड क्ता

वि

सेवामहगजानाम्वाहावराकसेवचामुर्वनामादिपत्राक्रमेणुत्वातुम्भितथागदागजाऽपुम
दिनद्वयान्तोऽपुनम्यसुखत्रेकनाति॥गजपात्रकपत्रवेवपिपुजामेः कृत्वातिवाच्ये॥सेकनतक
नाति॥नदासदन्ति॥पुत्रासलस्यगर्हपुत्रस्यमात्रमवाचा॥अथहस्तिमांसांगत्वाहस्तिनद
दुर्गागर्हपुत्रस्यगजपात्रकेः पुनम्यकनातिः विप्रपुत्रवेकनतकनातिः नत्कस्यहन्तागमस्यः
दग्धुं कृत्वातगनादाहकात्रयाजुनन्यवाच॥वाजपतिः पुनम्यकस्ययाजुं ननापमानकवापिदत्त
कुरुं नत्वातिः वाहृष्ट्वात्मावदमोक्त्यतापाकुरुवद्विह्वति॥हृत्वाकर्षः चवपयतिहात्वापु
कुम्भितथागजानाम्वाहावराकसेवचामुर्वनामादिपत्राक्रमेणुत्वातुम्भितथागदागजाऽपुम
दिनद्वयान्तोऽपुनम्यसुखत्रेकनाति॥गजपात्रकपत्रवेवपिपुजामेः कृत्वातिवाच्ये॥सेकनतक
नाति॥नदासदन्ति॥पुत्रासलस्यगर्हपुत्रस्यमात्रमवाचा॥अथहस्तिमांसांगत्वाहस्तिनद
दुर्गागर्हपुत्रस्यगजपात्रकेः पुनम्यकनातिः विप्रपुत्रवेकनतकनातिः नत्कस्यहन्तागमस्यः
दग्धुं कृत्वातगनादाहकात्रयाजुनन्यवाच॥वाजपतिः पुनम्यकस्ययाजुं ननापमानकवापिदत्त
कुरुं नत्वातिः वाहृष्ट्वात्मावदमोक्त्यतापाकुरुवद्विह्वति॥हृत्वाकर्षः चवपयतिहात्वापु
कुम्भितथागजानाम्वाहावराकसेवचामुर्वनामादिपत्राक्रमेणुत्वातुम्भितथागदागजाऽपुम

२६

पुनम्यगजाऽपुनम्यवर्तुनद्वयान्तोऽपुनम्यसुखत्रेकनाति॥गजपात्रकेः कनमयिजमानहन्ति॥तमेनगदाह
कात्रयाजुमाकापय॥वाजपतिः पुनम्यकस्ययाजुं ननापमानकवापिदत्त
कुरुं नत्वातिः वाहृष्ट्वात्मावदमोक्त्यतापाकुरुवद्विह्वति॥हृत्वाकर्षः चवपयतिहात्वापु
कुम्भितथागजानाम्वाहावराकसेवचामुर्वनामादिपत्राक्रमेणुत्वातुम्भितथागदागजाऽपुम
दिनद्वयान्तोऽपुनम्यसुखत्रेकनाति॥गजपात्रकपत्रवेवपिपुजामेः कृत्वातिवाच्ये॥सेकनतक
नाति॥नदासदन्ति॥पुत्रासलस्यगर्हपुत्रस्यमात्रमवाचा॥अथहस्तिमांसांगत्वाहस्तिनद
दुर्गागर्हपुत्रस्यगजपात्रकेः पुनम्यकनातिः विप्रपुत्रवेकनतकनातिः नत्कस्यहन्तागमस्यः
दग्धुं कृत्वातगनादाहकात्रयाजुनन्यवाच॥वाजपतिः पुनम्यकस्ययाजुं ननापमानकवापिदत्त
कुरुं नत्वातिः वाहृष्ट्वात्मावदमोक्त्यतापाकुरुवद्विह्वति॥हृत्वाकर्षः चवपयतिहात्वापु
कुम्भितथागजानाम्वाहावराकसेवचामुर्वनामादिपत्राक्रमेणुत्वातुम्भितथागदागजाऽपुम

वि

ऊपावकोहपावक यानपावकात्रिणि॥ नेवाभविजगतीकवातिः प्रहागुमानः महाविदूषा ४
तस्मान् जीर्णवजयनेवाभिमहंगाकापि॥ निडाचिनतवापे॥ वाडावाचा॥ एदरुलितवावीप्राक्कुरु
अउरुपवसुर्वकार्यंविनत्थति॥ तेषांभक्तंआमववीवविक्रमवानुहवति॥ नुर्वममपिनाः
काकुनाविदूषेऊनान् ननिन्डाकतममसमानमवकवातिः नसुहोवाडाकहागप्राफः तस्मा २१
दययाधिकृमीकनाम्यह॥ अद्यकदापिकविन्नगक॥ अयत्नः कर्मनाकृमिबुतकृत्रतत्य
नसुंतीनाजायत॥ ततः ४ पक्षत्यत्रस्य नः मरुवंदकः सहर्षनिकास्यामि॥ एषाकाल्यमनस
सुंदहोहृत्॥ नानाप्रकारेहहाकारेकृत्वाह्मिता॥ नुकलंदिनसकाचकुंगवलेसंयक

रुहिस्रथमानुभवनकुर्जीययो॥ नयवनेसुखहीदृक्काश्चनव्यवहारं कृत्वातिष्ठति॥ तदवस
त्रः आकाशमावृता रुहिसात्रोपां अग्न्युत्पार्तिहवति॥ तदागऊपावकयवृषेवग्निमयगुंन
भक्तताहाहाकाबलसुहयाः उच्चस्वनेनः ऊनानाहुता॥ यंश्रुत्वासात्यप्रजाऊनानौहृविगीश
आगाएददर्शः नेत्रयिकग्निमयगुंनभक्ततादीनपूयैह्मिताः अतिंदासुदरुलितसरिवति ४
साहस्रहयाः कर्मसिषायीह्मितादर्शजामासपतनत्रसुवात्रपूयैह्मिताह्मितामायकसुव
तामः वाऊनिगत्याकथयतिवनी॥ यंश्रुत्वाग्राडाः सहसाह्ममायकवज्रान् नगगगगायैदृक्का
कृतांरुहिसिनागपूयैह्मितावहाकसुयउमाह्मिताह्मितादवगार्थः रुहिसासायीपूयैह्मितातज

26
26

[illegible]

ति विप्रः समपूत्रा हवति गत्मा त्मद्वर्गं नदास्यति कश्चिपि दीर्घतस्माच्चिरीच्छुद्धमत्रकः
 वत रा कृतः कृतया कृतः आमुपि साच ग कृपात्रक अस्वपातः ग मर्चि से वना न्य शातस्वर्ग मा
 दुर्छलेनि ॥ अथात नस्त्वस्या मिति विविक्त्युद्गर्तमास विषय कृति सख्य भ्यथर्थवद
 ममस्वामि असौ विप्र पात क नास्ति मकि कर्त ॥ न्ति अस्वा सखि कृतास्ति न कृत्वा ह ॥
 वर्यन हर्त गव म न सिय धिनिर्तः सेव व न हास विषयतिः सर्व दृष्टा कृत्वा स्मि ना त्वी ॥
 पन ह स्वपूत्र स्वयं कथं न हास्यति ॥ न्ति कृत्वा स दक्षिण कृत्वा स ह सा उ य मार्ग उ य

२२

वापि कृत्वा क न्या कृत्वा न गत्र मायया ॥ कृमा त्मात्र स प्रीयं शा फं ॥ तत ह स्वमाता स्वका नामः
 गही प्रीति आगतवा की कृत्वा सखी सख्य ह स्वर्ग पात्र दत्ता प्रययति ॥ प्रदत्तमाति हर्षितः
 सख्य लुपान माय कृता गत्र पु व न यति ॥ तत गपित गो दृष्टाः सहसा पा दोष लिय लप व स्यत्र प्रम
 तावता सिंगर्ग कृत्वा विवर्क कयाति ॥ अथ स्वका नामत्रा हा प्रीति प्रवाचरा प्रिय स द र्ग लः या
 मा ना कृ शली ह वति वा न ॥ ग दा त द र्ग लः व कृ न कतः स वाच्य न य तो रु त्वाति कृति ॥ तत दृष्टा
 ह कृत्वा सखि पृच्छति सख्य ह मम पूया भू द उ ह र वं ह वति किमपि कथित म श्री सख्य वाच
 स कृत्वा किं वि त्क ल ह ह वति वा न ह ती न्ति अस्वा सख्य कृत्वा प्रीति वाच्य कयाति ॥ पूति माते

वि. प्रमविद्यत किं तद्विद्यति. तव यथेच्छया सुप्रहासं कृत्वातिष्ठ ॥ ३० ॥ निमातुर्वचनं प्रत्य
स एव नाल्लक्षणा नृथ विप्रसूतनाडा मनसि संधर हृत्वा नगे काष्ठं गत्वा तत्र न ॥ ३१ ॥
सूदं जलमनविद्यते. कृष्णगच्छ गीति प्रातनु स्थायः. मातृविप्रकृति ॥ मातृसदमलिनः
कृष्णगते दृष्टं वाता ॥ माता उवाच ॥ पूजन् हुतीयेन वाता उवाच ॥ गयति. हस्तिमाता यीश्वर ॥ ३० ॥
गन्धत्यागं मातः प्रमविप्रसूतमूर्खं दृष्टं. तस्मान् वै हितं गतं भव. अथा के कवि विद्यापि
मृते वा. कवि ज्ञानी वा. स्वर्गह गत वा. हा हा देव व माताप्यतिष्ठति ॥ यथा मना ह वा
ताम किं नरक न्या ह वनं प्रपय. सधन वा इव कूमात्रस्य अधि र्थं ह वति. तथा ह वति

महिदुले

हाहा भूदगीत कृष्ण गता मदा माक गीया मि॥ क० ॥ मयः यत पु का प्र ल म कं व री कृन् ॥ तस्या
मुमूख दर्शनी वी कृष्ण नामो हे ॥ २ ॥ कृष्ण समर्क या सि ॥ ॥ तन यता मात व म्वाच ॥ मा म
जुके चिह्न न सुदर्शनी ॥ ३ ॥ अतः व दों त द तु ॥ नित म न सा वि वि र्पा य मि वृ त्त कृन् ॥ गृह सु द
गोम क्रा ता ग क्रा मे ॥ क वि न्न वि ध न यदि त पा व न प्र व म या मि ॥ मा ना ड वा च ॥ पि य पण
जु व कि म्कः व कु व दि ह्म म मि ॥ ४ ॥ मा ग कृन् ॥ म नि नु क रा पु ष म ॥ ५ ॥ प न ह्म पा व प्र व नः
क डे त या र्घ्य वा कृ मि वृ त्त प्र ता त न न य रा क र्क न्य दा ह्या ॥ ६ ॥ स न र्द मा कृ द् ॥ वा कृ वा च ॥ मा म
सु दर्शनी वि ना ग र्द ध र्द न ग कृ त न ह्म मा ना म क वि न्न वि ॥ ७ ॥ न ह्म स न ड क ना ज गु मा

वि

दीदर्शयामि॥ अथ सूत्रं राजा मा न वत्तः शुभं कं नामिः उडुष्य विद्यायाः ४ पहावेन
निर्दिष्टाः तं मा न या मि पचा मिवुगमर्कं कृत्वा तिष्ठ॥ अथि र्यमा कृत्वा ३॥ एषा ह्यप्यमा न र्ये
मिपत्य पूनर्मन्त्रिजना ह्याह ॥ पूनादिगः अमात्यजना वा न कृत्वा तिताम व्याफा है तदपिः
गया मयि प्रीति ता र्वं ल क्का द र्शुः ॥ अथ ह्वा पचा यिता ॥ अथा है ता मा क्ता तंग क्ता मि ॥
गुना मा ल्य जनाः सगुम हवति यदि युर्यं उडुर्गवली सङ्गी कृत्वा नाद्यु मा ग क्ता ॥ जा है
सुदर्शनाः मा नि डु न ज क्ता गान ला ग क वि व्या मि च ग पा न व नं प्रवि ग य मि ॥ अथ मम
या वदन् न प्रायं गा वदयो क्ता न क्ता मा न क्ता मि ति ह्वा तिष्ठ॥ ॥ ३९ ॥

३९

ताम न स्थापयित्वा या मि न्या विना मर्कं दही त्वा वृत्ता किते गव नं ॥ अथ स्य वली कृत्वा च
ति कृ कृ त्वा न य ये गता ४ क्ता मा न इ न्ने क द र्शं प्रायं तग स्य वली गी र्क त्वा च ति कृ
या च यित्वा सुदर्शना मर्कं ३॥ अथ स्य ग क्ता ति र्क द्वा क वि कृ थ य तिः ता ति कृ कृ किं मर्थ
नवं स गी त न या वि नी ॥ ति कृ कृ ड वा च ॥ ता प न्था सुदर्शना मर्कः वा ड य ली द र्श वान् ॥
पू न्ध जना ड वा च ॥ वि न्ध य पू न्ध न द र्शः क वि कृ थ य तिः त न्मा र्ग त के न्या कृ कृ त ग
गता ॥ ॥ ॥ ति कृ त्वा सह सा ग ग क्ता न क्ता मि न्दि नः त ग व स मी प प्रायं ॥

वि

तत्रैकदशप्रविन्ध. वीलसद्यतगीतं कृत्वा हिनशा यं प्रत्वा गगनः दक्षा वक्रसिदिनं
नगरे मेमार्थे तवातिहर्षलमहा हि कृकमयराज. तत्र प्रमयागसि. वहिनागखमीत
कृत्वा न्तिवचनं प्रत्वा विनयः पृथ्वल. सहर्षयागीत कवातिवहिनायं प्रत्वा लाकाः
प्रमदिनरुदया. दानं ददाति. कचित्. स स्वादयकानादि. लाऊने ददाति॥ कचिद्वर्तु कचि
तु प्रमसाकवाति. कचित् स दातुतिष्ठतिवदति. कचिन्मातयति॥ तत्र ४ राजा पृथ्वगदह
प्रविन्धताऊने कवाति॥ तदा विनयहि कृकवक्षा प्रवाचता वहमया गुन कथयसि
वाति ४८॥ विद्यते वक्ष्म आयतः लाऊने. तत्र कोयत॥ स्वस्यं वहाऊने. यत्र स्वस्यं नाउः

३२

सुदृष्टता॥ स्वानतिडास्वामिह किमहातलमहाहिक ४८ तत्र गुलकथां कृत्वा कवातिवहलाऊने
न्तिवचनं प्रत्वा वक्षाचिंतयति॥ अतो मातृधानरुतीवाचि मर्वः. ८८ कृकमयतल्लित ४८
अथ विनयकथयति. ला वक्ष्मसिदहमाकृन्. अथैकदिने ह्वास्याप्रियश्चुतः गच्छामीत्युक्ताः
मासताऊने दत्वा. अत्र तं तदा वक्षाया मतसि. सदह एत्वा. अगर्हनां सुतशातत ४ वीनयपृथ्व
पागवृक्षाय. तस्यीवचनमादायः वीलं धृत्वा. लोकमार्ह कृत्वा. तत्र गच्छति॥ क्रमातृकं न्याः
कृक. तत्र नसमापहः. उद्यानप्रार्थः तत्र प्रविन्धन्. तत्र गच्छतग्यामासा. वागमातिनीमर्क
वक्षातिहर्षलगीतं कवाति॥ तदा माहिनी. नाऊकृसाय. विविधप्रमसा. पृथ्वमउ

वि

कपय्यपदप्याहवतः गतमात्राः जितमात्राः मूल्यादिकं कृत्वा निष्कृतिनां दृष्ट्या विवचय
 नृषः पत्रपत्रसहस्रागलगां पय्यमात्राः गृहीत्वा कृदं कृत्वा ॥ पत्रपत्रकः मासिनी संक
 र्णः हात्वा वाचपय्यकृदं मर्कः निमित्तं न मध्यवसायिनीः उरुयघातवः रुद्रकृदं वीरकृदं
 जोसगतिं तस्मात्पिगशां न दृष्ट्या मासिनी वाति हर्षमहत् ॥ अथ हि कृकः मासिनी पय्य
 लो रुनीः पत्रपय्याहवतः पय्यमर्कः कृदं स्माप्यः वा रुनिः नोषधयति नगर्तं ददाति स्म ॥
 दृष्ट्या वाजा माह्य रुना कृत्वा नहत् ॥ वाजा वाच ॥ मासिनी नदाहवतः स्वकायददः मयितयागं
 नोति कृत्वा मासिनी पत्रसुत्रायात ॥ स्वका दृष्ट्या हफ हत्वा ॥ मासिनी न मयितयागं

३३

मयगीमदगं संयदद ॥ नोति कृत्वा पत्रसुत्रायात ॥ मयदगं संयददः विनयति नत् विवचयपत्रपय्य
 मयर्कं मयति हात्वा नगृकृतिः अन्य ४ पय्यमात्रा मर्कं गृह्णाति ॥ नदा स्वका प्रत्येकः मयि रुना दृष्ट्या
 उपहा स्वकृत्वाति दिव्यमर्कं एका न्य ४ पय्यमात्रा गृह्णाति नहारी हीतहातमं वा नृएकं माक
 र्कं मयदगं मयित मुखताह ॥ ॥ किं प्रयाजतं च किं द्विद्वि किं नृप किं लकृमि नि विंल
 सलकृया काष्ठ पवि सौ हित ॥ ॥ नृगु नव विनयति अथ किं कात्र व्यामि हाहाधिक
 मरुन्म ॥ नवं लकृहवति हवति महा विवचय नृप नृप वीर कृदं गृह्णाति हाहाति यदि
 उपहा स्वकृ विवचयति विविंल विवचयत किं मयित नृ कृदं मासिनी विस्मि ॥ ४ स हसाः

ना ऊनिगत्वातिवदयति ॥ ननु विनयपत्रस्य मनसि स द ह र त्वा नुवीचं गयति ॥
 अथ मानपत्रस्य मानपत्रस्य इति ॥ स कार्य माधयति ह ४ कार्य हानी मुमर्षवता ॥ अथ
 मान कर्मात्यपि कार्य साधनीय ४ मा ३ ४ कथयाष्ट मि युत पुतावनः सदृशं यावत्तु मा
 नमिति पृच्छति ॥ पत्रं चैव धृष्टि विद्यापुतावनः निर्जित्य नानया मि ॥ इति विचित्रा ॥
 यं कृत्वा मानिकायां वचनं मादाय च हाऊन मादाय काम व्याकृतं मनसा वीक्ष्य न
 सारंगगीतं कृत्वा उघाता कृत्वा कृत्वा नग्निययो ॥ ननु कृत्वा कावगद्विषायां ननु पुत्रं
 सखत्रं लगी ४ कर्माति ॥ यं कृत्वा कृत्वा कावगद्विषायां ननु पुत्रं मादित कृत्वा दया ॥

स्मृति ऊनिदत्वा पत्रस्य स वाद कृत्वा ॥ कृत्वा कृत्वा कावगद्विषायां ननु पुत्रं मादित कृत्वा दया ॥
 कर्माति ॥ अथ साक्षिने श्वत्र मूर्तिं चैव स्थाप्य च त्रल्लोख विनयपत्रं मूर्तिं चैव कृत्वा
 तं कावायनं दत्वा नाऊनि प्रयति ॥ तं दृष्ट्वा ह पला कृत्वा कावगद्विषायां ननु पुत्रं मादित कृत्वा दया ॥
 सदृशं दद ॥ इत्या कृत्वा कृत्वा कावगद्विषायां ननु पुत्रं मादित कृत्वा दया ॥
 नृष्य कार्य मर्वेति कृत्वा सह सा अकृत्वा ४ कर्माति ॥ तदा कृत्वा कावगद्विषायां ननु पुत्रं मादित कृत्वा दया ॥
 निवत्यति कृत्वा मर्वाच ॥ ॥ हि कृत्वा नुवीचीतं कृत्वा हि कृत्वा च न मा कृत्वा ननु गति
 ४ मया पात्रयामि ॥ हि कृत्वा उवाच ॥ मम कृत्वा कावगद्विषायां ननु पुत्रं मादित कृत्वा दया ॥

८

स्दिताहेतीर्थं तत्र दत्तं तत्रैव त्रिभिर्वापि त्रिभिः वचनमादायः पृथक् कृत्वा त्रयं यथा ॥
तत्र पवित्रः सत्राग्नयनः विविधः सित्यगुर्ववर्तुतां कृत्वा गीत कथाति ॥ यं कृत्वा ॥
तत्र कृत्वा कृत्वा हर्षमनुता ॥ तस्मै गृहे नीत्वा चः तां कृत्वा दत्ताः पत्रस्य त्रयं हर्ष विवि
धः हर्षमनुता ॥ अथ त्रयः वृषत्रयः उष्ट्रत्रयः आदिकं कृत्वा तिः उपवित्र विन पत्र त्रयं यथा ॥ ३५
यथा पत्र विन पत्र स्यात् कृत्वाः सदर्शितं कृत्वा पत्रः तं तत्र कृत्वा कृत्वा इष्टा एषि हर्षता ॥
तत्र कृत्वा कृत्वा विविध कर्मावता त्रयं तिः त्रयं कृत्वा विद्या तं तिः प्रागः तत्रैव गृहं तिः
मया प्राप्तं यामिः तत्रयंः सदर्शितं यं दत्ताः तत्रैव कृत्वा पत्रा दत्ता दत्ता यामिः ॥ त्रयः त्रयः

35

[illegible]

日

हि रूकड वाच॥ गरूकात्र किं प्रयाजनं नृपस्य साहसात्सायः गमि वचनमादायः वरुणदत्ता
ययो॥ गगति रूकः दिव्यचक्रं दृष्ट्वा वरुणप्रवाच॥ वरुणः देवमुक्तस्य वरुणकडवाच॥
रुक्मः सद्वर्जनायाः पयनरुक्मकडवाच॥ वरुणः अहं दृष्ट्वा प्रकृत्यापि सिरायाः स्वयं
कृतयति वरुणं॥ ततश्च दृष्ट्वा वरुणः यथाह त्वारु॥ हि रूकः त्वं ज्ञाति कः॥ कः स्यादागततामः
किं त्वं मर्त्यं हि रूकः त्वं ज्ञातिः नृपः त्वं ज्ञातिः॥ अथ वरुणः प्रविष्टः सदस्ये त्वं वरुणं ददाति॥

38

[illegible]

वि

यति॥ अतो जित्यकारो घन्यः नवं निरूप्य कार्यः क्वचित् दृश्यः हाहाति सदनातिगतनागा जालीति
 लवितः नामुका नायना नदत्वा अंतपूत्रप्रययति॥ तद् दृष्ट्वा स्वच्छाति हर्षवः नामुका नायः पद्व
 नं कृत्वा युता दंददाति स्मा साति हर्षवति वरुयति गृहात गृहिणू कनामि दृष्ट्वा स्वच्छाति ल
 लाया॥ पुनरंतपूत्रस्तु सदर्थं नानि विविधः हो जनाति दृष्ट्वा विन्ययपूत्रघस्यः कार्यप्रवति ह
 ला धीसकति सचं॥ पुनविन्ययति कृफसवर्तु कारगृहगत्वा तशायिः विविधप्रकारेण स
 दर्जितममृहि विन्ययमृहिः आमुपि मन्त्रमृहिः निर्मितवः कर्तृ एषलः नासा एषलः कर्तृ एषल
 हर्तृ एषलः पाद एषलः नित एषलः कटि एषलः अंत सफ एषलः अहर्तृतिता तान् दृष्ट्वा स्वर्तु

कावयवृषरूपीहत्वातमाहातायवृषतानयदिहत्वायाजकूलगच्छतां॥विनयतिशुकफल्डवाचा
 सवर्तुकावयदात्राजाआहूतःतदागच्छामिमिकथित्वाउरुगच्छतश्चातदासर्वकानवपवृषतानि
 विविधैरसम्भन्नादायराजनिगत्वाप्रसर्पन्ती॥तान्दृष्ट्वायाजतिहर्षयत्तमहा॥सर्वकानव
 नेत्यलीकनकनीकचिन्नदृष्ट्वाहृष्टानिमनोहवीः॥त्याहूयैःप्रत्वाःसर्वकानवपवृषावाचा
 महायाजवृषतिशुकफल्डकार्यप्रवः॥राजावाचा॥सर्वकानववृषाणिःपुलाविद्यतांवाप्तोय
 वृषमाह्वयानियायदादिप्रसाददत्वापात्रयामिहे॥निप्रत्वाःत्ववितेशगत्वातेमाहता

वि

हि रुक्मनागा रुच गो जी युं विजगतां हि रुक्म उवाचा उवर्तु कारः अवसर्पः इक्ष्वाकुमिल्यु
वात्मजयदतगी ती कृत्वा बहिग कृता तत राजा सफर सप्तः सुदर्शनस्ये दत्ता हा पृथिवि
परि रुक्मस्य कार्यं सदर्पे च मता रुम बग क्रमया तस्मै पटवई कृत्वा प्रसाद दत्ता पात्रय
मि ॥ तदा सुदर्शनसं नगर कृता किमपि नार्क कोट ततिष्ठति गता तदा स्वच्छा पुण्याते सखि
जना विविध प्रकारेण वाधं कृत्वा ॥ उदर्गल एवमंग क्रम तदा सुदर्शनस्य उवाच स
वा सत कृष्णं पुत्रि न्यस्तित ॥ अथ सर्व रुक्म पृथुष राजा नमो वचत् ॥ महा राज वि
प्रप हि रुक्म ना गति अवसर्प इक्ष्वाकुमी ल्यु क्रम मत्वा ॥ पत विप्रुय पृथुषा न्यः मलिका वरः

३५

हगत्वा गीतं फगति च मलिकार्यं निहित्वानव प्रहृष सखाय्य काल्यतः मलिरस्यते दीया तस्मिन्
हयस्य वाग्निदाह तत्कृत्वा नच ज्ञा रत्नं इक्ष्वा मलिका वर कृता ॥ एवमिति तत्सर्वं गृह दास्या
मि विचिंत्य मलिरस्यते गृह्णित्वा राजा तं द्या स्यतिः गगनि त्वा राजा इक्ष्वा मलिका वर पृथुष
मवाचत् ॥ मलिका वर च न्यासित्वं नुष रत्नं सप्त दत्वा कृष्णं देवतिः कनकत कथं कृतं व
द ॥ महा राजः विप्रुय हि रुक्मस्य कार्यं भवा ॥ निष्कृत्वा पुत्रि सुदर्शनस्ये ददाति इक्ष्वा सुदर्न
स्य विप्रुय पृथुषस्य कार्यं तिहा तान गृह्णाति ॥ गदा स्वच्छा पुण्याते नचा वचि गत्वा सप्त नगर कृति

कथं पञ्चमिहः सदर्शनं वाचनं काष्ठप्रविशति शक्तिः अथमलि कावलि कृक मवाचनं ॥ तिक
 कनकदडा ऊय सादपदवर्हग कूर उयविह ४ तिक कतिमिति भवे फचिनी मया विव्याति कृक
 उवाचा मलिका व उतत्यु सादपया ऊनकि सदर्शनं मदा स्यति यदि ग क्रापिनाय ४ कि मृषा
 मथाह कृकः पन ऊं काव गटह ग कृतिः त गयि ऊ नु म लु म ही मागीतं मयति यं प्रत्वाः
 ऊन काव न मवाचनं ॥ तिक कृक त्व ग गीत प्रत्वाः कृता ल्य हेतु वतिः हि क्रीदा स्यापि ग कूर ॥
 तिक कृक उवाचा ॥ ऊन काव मयि कया सिः यदि ग कृनः कार्य दहि ॥ २ ॥ कृक हः गये विवि

व ऊन क्रीक कृक कार्य ददाति ॥ तदा विव्याति कृक सदर्शनं सदर्शनं ऊन पं के कनातिः
 उह गाला कृगां ऊति व न्यमूर्ति लाय वा ल्वा लाय सदर्शनं मर्हि लाय पन व संकलन
 वेय विव्या व ऊ वलि नाहा कृगां ऊति ना त्व ऊन कया तीति ॥ ॥ पन व प वं त नः सक म
 यत्रा ऊ हं सक वः का किल हं सादिः य कि ग ल ४ वृ निः ग न ऊ लं लायः गत्य ता वि
 वन नु वे नृप गीतं कया तीति ॥ सदर्शनं ऊमानं व ऊयः नृपति यचिनी ॥ ऊं काव द कृकः
 मदिनः ह दया गा नृ हिलाः गाऊ स लायां म मयि तीना जा द कृक मीत पृ सदर्शनं मय

दत्ताप्रसिन्नामगवांजनस्वापक्रिगत्सुनवयथीतिः सदसल्लगुमालीवर्जयैकप्रस्वतिजाउ
 मयननृयतिविविधप्रकारेणान्तिगुत्वासदसल्लगुमालीवर्जयैकप्रस्वतिजाउ
 षष्ठमजन्तुप्रक्रिगत्सुनवयथीतिः कर्णार्थहर्षः तत्कस्य दत्ताप्रसिन्नामगवांजनस्वापक्रिगत्सुनवयथीतिः
 चासदसल्लगुमालीवर्जयैकप्रस्वतिजाउमयननृयतिविविधप्रकारेणान्तिगुत्वासदसल्लगुमालीवर्जयैकप्रस्वतिजाउ
 पिसमात्तानाप्रसोपनृधेकः समागत्य सस्वबलगीतिमयातिः कर्णकार्येयाचयित्वा तदाप्रया
 तस्मैर्गुकार्येदजिह्वीति ॥ पतनविनृयपनृधेर्गुगत्सुनवयथीतिः

तत्कार्यमेव सर्वान्तिगुत्वासदसल्लगुमालीवर्जयैकप्रस्वतिजाउमयननृयतिविविधप्रकारेणान्तिगुत्वासदसल्लगुमालीवर्जयैकप्रस्वतिजाउ
 याजानयतिप्रसोपनृधेकः समागत्य सस्वबलगीतिमयातिः कर्णकार्येयाचयित्वा तदाप्रया
 ददाति यदि गृहीष्यामीति च दतिः ॥ तिगुत्वासदसल्लगुमालीवर्जयैकप्रस्वतिजाउमयननृयतिविविधप्रकारेणान्तिगुत्वासदसल्लगुमालीवर्जयैकप्रस्वतिजाउ
 वमाहाजन्तुकावजुषठतिः कर्णार्थहर्षः तत्कस्य दत्ताप्रसिन्नामगवांजनस्वापक्रिगत्सुनवयथीतिः
 कर्णगगत्सुनवयथीतिः कर्णार्थहर्षः तत्कस्य दत्ताप्रसिन्नामगवांजनस्वापक्रिगत्सुनवयथीतिः
 यनगुमानाप्रसोपनृधेकः समागत्य सस्वबलगीतिमयातिः कर्णकार्येयाचयित्वा तदाप्रया

वि

दत्ता गच्छयथापुनः सुदर्शननाम प्रवृत्तमंगलान्कृतं न कथय ॥ चासौ हि कुरु कुरु स्महे जगती
 याचकं कुरु त्वास्मान् न कर्तुं सर्वं गच्छ वही मा कुरु न दधिकानं कुरु सर्वान् कदा कुरु मन्त्रिजनान् स्म
 गुरु कुरु दिवा कुरु प्रसादः दत्ता याचकं कुरु त्वागुरु कुरु पितामहदा विनृपति कुरु कुरु मुदिन हृदयाः
 नृपति च कुरु त्वाः सुखादुपाय कुरु त्वा राजानं ताडन भक्तानां कुरु सिंदित सुदर्शननाः कुरु नार्थ ए
 त्वा नृपति वसुदिता कुरु लोद दानिः कुरु कुरुः न सर्व गृही त्वा ये कदिन अर्थि यथ वन्दु जनन ४१
 दानं ददाणि नृपति कुरु त्वा सर्व पो वरुन् वंश कर्माणि कुरु विद्वत्तु वं न कुरु विद्वान् तुल्य कुरु विद्वत्

४३

अथ मम काष्ठमापव गीय ॥ विनृप याचक उवाच ॥ सुदर्शनं नृप मा वद आगच्छ २ ममी गच्छ
 कुरु कुरु यथा मी गच्छा सुदर्शनं वा वद गच्छ कुरु कुरु त्वा ह ॥ हा वरुन् गच्छ नृप अस्म हः
 मा गच्छ वरि गच्छ नृप कुरु ति यदि ना दयित्वा वरि कुरु यथा मी ॥ नृप कुरु मा कुरु विनृप
 ति कुरु कुरु सिंदित कुरु त्वा ह ॥ सुदर्शनं नृप वंश कुरु नृप याचकं राजा स्वं प्रियदा स्या मीत्य कुरु त्वत्
 साहं स्वर्णं गच्छा मी नृप मा वद ॥ पुनः ४ सखि जनान् वा वत ॥ सख्यं वा कुरु ति प्रार्थयित्वा
 नार्थः सुदर्शनं देहि मी गच्छ कुरु मा कुरु सखि जनान् ही ही का वं लहा स्य कुरु त्वा ह ॥

ततः ४ सुदर्शनं वाचनं काष्ठं प्रविष्टम् ॥ तत्र वंचितं यत्निःशयं नयितुं नोचः सर्वं साकान्तं वाच
यित्वा मयि कृत्वा कथयति ॥ अथैकदिनं बलात्कात्रेण संयोगीतं विषयति कथं कथयिष्यामी
त्युक्त्वा बहिः प्रवृत्तः सुकनेकं दलनित्वा यत्किञ्च ४ तदा विनूय याचक इव साहसात् गग
त्वा कृत्वा जलिनानां मया चतुःप्रियं सुदर्शनं देवमस्मीत्युच्यते संयोगीतं कृते महागुणनत्वः
यास्यैव हृदये त्वमपि निरुच्यते ॥ इति नामां दर्शयाम इकमा कर्त्तुं सुदर्शनं सवाचनं स
यां स्वासमत्स्यं गमाह ॥ हो वयं क्व किमर्थं न गगनं ॥ स्वनाक्षत्रे च योऽप्युक्ता दशदेवं न वः

४५

उमि त्वाचः हि कुरु ज नमिष्टु गच्छ शतवड्डं गगनादेतवतिः मयि निरासां कुरु ॥ किं तु चक्रवर्तिस्त्वं
मासि गदपि अन्यगुहदास एत्वा चतिकाति ४ सह वसतिः श्रीकार्थः पृथ्वी हि जसहा गंधं त्यक्त्वा
नवतजनागगतः धिक् २ त्वं जन्मशास्त्रोक्तास्यति यदि सैव कृत्वा न कथयति ॥ तस्मात्स्वनाक्षत्रेण
गंधं त्यक्त्वा गच्छ २ ॥ ॥ तदा कर्त्तुं विनूय याचक उवाच ॥ प्रिय त्वं विना न कथं गच्छामि यति
पुनरुत्तासित्वं तथमपि कथं वड्डि तु मिकति नवं मावद ॥ मया यस्मिन् वन कर्तुं प्रतिज्ञास्य एत्वा
नवं प्रार्थितं विना भक्तिना किमपि कार्यं नासिद्धति ॥ तस्मात्सूय काम्ययास्मिन् वनं फलं गच्छ
वागानं स्या गच्छामि ॥ गच्छ शयितुं नो न धयिष्याम्यहं मोसं का कुरु ॥ पन ४ सर्व उपहास्यं कुरु ॥

वि

तस्मात्संलप्य तत्त्वं न च्छादयामि ॥ सुदर्शन उवाच ॥ हि कूकः बहूनां कर्मप्रकृतिः स नरुवाति प्रयतिनिगां
कूकः वृत्तकृत्तुमिच्छति यदि ज्ञातवाक्यं यज्ञीमादाय ताहि ४ माहि बुनीकू ४ः ॥ एष कूमाकृत्तुमिच्छति
कूकः सनापत उवाच ॥ सुमाह ॥ पापिनिमयास्त्रहृणीतिना उर्ववाच कूकः तदपि वाधनं
वतिव अथपातं बन्ध कृत्वा वलात्कां वलनयामि गणनसूतः पिउ ४ अद्विवलं दर्शयामि किं
वतिः किं कनाति ॥ सुदर्शन उवाच ॥ ॥ हि कूकः लंबलात्कां वलात्कां वतिः यदि ग्रहं प्रपि वलात्का
तः स्वयं प्रपि पातन वन्धनं कृत्वा पातण्यागं कञिष्यामि ॥ हि कूक उवाच ॥ सुदर्शनः

83

[illegible]

नृपतिरुक्तः प्रातः स्मृत्वा आगतं कथां च वंचितयतिः समप्राना अहिंदायः अष्टमिवृत्तं कृतवान्
 कर्तुं वा उरुत्रवाहिनं प्राप्य कथं मया विविधपुकारैर्गुलविद्यां कृता एतन्वाज्ञानमपि बाधं कृता
 एता अद्यापि सुदर्शनः वार्षकं न सक्तः वसात्कात्र कृतमितिः प्रायश्चित्तं कविद्या श्रीरुक्मि
 अद्यैकं कविद्यामिः तान्प्रठयायं ॥ अष्टमिवृत्तं कृतयाथास्ति निविदिं प्रतिष्ठति ॥ ॥ नत ४७
 वाचास्योऽतिरुक्ता रमानिर्मायः मन्त्री ऊर्जं कृतं प्रागच्छति ॥ तं दृष्ट्वा विनयपटुः कृति ॥ हा मा ए
 दगवलिमोहा कथं एतं वाचुता ॥ त्या कश्चिः सन्निभः पञ्चमकः वृत्तसूत्रं ददाति ॥ हि रुक्मिणीहि
 त्वाः पथतिः पञ्च अष्टमिवृत्तं पुरा विना विदुः सुदर्शनं सुहृत्संयार्गं एवतिः सन्यय ॥ ॥

कृतं दृष्ट्वा हर्षकवाति ॥ अथ हि रुक्मिणीः पुनर्दिता हृदया वृत्तसूत्रं प्रयिता अमात्यायः वदवैधकत्वा ॥
 पन ४ पुण्ड्रित्वाः तन्निर्वहयति ॥ अथेकादिनः प्रकृता ज्ञान ४ तद्वर्त्ता हत्वाः च वंचितयति ॥ वि
 नृपार्थः सुदर्शनः वीरपूजा ज्ञानः वक्षीयित्वा स्वगदंगच्छति ॥ अथ वीरपूजा ज्ञान हि रुक्मिणी
 त्वा स्वनामैक्यं कृता गच्छति ॥ अथ तीर्णहीयता मावयं पन ४ कृता कृतमपि अथ सुदर्शनमयी
 ऊर्जः व्यर्थं एव गति ॥ अथ गः अत्यागते ४ कथितं पुत्राः स्वस्वद्वेषं प्रययति ॥ इति ज
 ना उवा ॥ महावाङ्मयः सुदर्शनमयी स्मृत्वा व्यर्थं मायुः केन्यादां नंदहीः कृता कृमादि

प्राज्ञान ४ कथितेः शुभं स्यात् ॥ समुद्रकनाकावाच ॥ इत ऊना किंमर्थः नवंः वदतिः वा न पूजयेत् ॥
 सुदर्शनः गृहीतुमिच्छति ॥ तत्कस्य हता ॥ नाकाव उन्मूलकवति वाकिं ॥ इत ऊना उच्चा न हा
 नैः प्रसीदमहा नाकाव ॥ नाहं मृत्तिका यत्पूर्व कृत्वा ॥ नाकावाच ॥ इत ऊनाः विधवा रगापि
 द्वितीयकं न्यादानं कर्तुं नीतौ कथितानां स्मिन् ॥ ति प्रत्वाः इत ऊनाः शिवा मृशति वरुणः नाहं नवं कथ
 यति ॥ ॥ त्याक्तुं हिः नाकाव नवं भवति कथित्वाः ति वा मृशति यति मृत्वा ॥ ॥ अथ दर्मः
 प्राज्ञानुकेतः सुदर्शनं ह विद्यामीति विचिंत्यः अन्यत्र चान नाकाव ४ सा हं समं कृत्वा ॥

इति मथा

४८

५

चतुर्भुजवत्सुद्धीकृतः समेन्य धो वरुणे ४ सहः सुदर्शनं हतार्थः तत्प्रसन्नम मागच्छतिः सर्व ॥
 कृमात्कन्या कृत्वा नाकाव समीपे ह्युद्यान प्राकृतं प्रवृत्तं वा संकशति ॥ तत् ४ या त कस्त इमं धम नाका
 सुदर्शनं दहीति ति शिवत्वा यत्प्रदत्ता इतं प्रधयति ॥ समुद्रक नाका यत्प्रदत्ता मृशति अंतर्ग
 यत्प्रविशत् प्रवृत्तं यत्प्रदत्ता नवं म वाचता कथितं न वार्थः नवं मृशति वतिः तत् ४ या य क
 नीत्वा म कास्तिता न्य ४ त व प्रती प्रो म वरुणी गं कृत्वा नाहं दानं दास्यामि ॥ नीर्षं दास्यामि नुकाय
 कृत्वा चेकाय वापदाह दिने कायदास्यामि ॥ गमायत्वं कृत्वा ॥ इमं न मीधं उरुवां दही वि

वि

नैवं माकून् ॥ तदा सदर्शनसुखायः उवाच ॥ मातृविगतां नुवमाह ॥ मातृभावे विद्यागंत
विषयति ॥ तिष्ठिता कथितः प्रमाथः स्निहक माकून् ॥ पन विस्मयलकृतेः नमस्कृतः यदि प्रमा
हि गृहीत्वा उवाच न वलायः ॥ गस्यापवि कर्हि काव पृथक् क्रमवलाय पृथक् मादायः ॥ देवस्य ॥
परावया ॥ नुव कृत्वा ममः स्रुति प्रापय ॥ ॥ स्नानमविस्मृती माकून् ॥ अहं सत्यं नैव ॥ अंग
नानं दाम्यापि ॥ स्वच्छा गदा कर्हि ॥ हा देव शृणु गवतः ॥ नतिनाम न स्मृत्य ॥ मर्त्य हवति ॥ ॥
पनपि विधुको वे विनायक नाति ॥ अस्ति केदा नादयित्वा च ॥ उवाच ॥ दयित्वा कस्य न त्वयि ॥

४२

कमल

का ७३

त्वा ॥ तमो आवर्तितपत्रिवर्तनं कृत्वा नूनादविललाय ॥ सुदर्शनः दृष्ट्वा ॥ वा धीक नाति ॥ तथापि
वा धीन हवति ॥ ॥ तदा सदर्शनसुखायः उवाच ॥ मातृभावे विद्यागंत ॥ पालत्याग कविष्यति ॥
हा देवतिनाम स्मृत्वा ॥ विनूय हि नूनाय गत्वा ॥ यादोपलिपत्य नुवंप्रापितवान् ॥ ॥
परावया ॥ स्निहक नाति ॥ हा वाहि ॥ यदि मम पि नमो ॥ पात्रमीकून् ॥ पन मयि स्निह मायां त्यक्त ॥
विनूय उवाच ॥ प्रिय किं मुक्तं गवतः ॥ प्रीतिराव ॥ स्मृत्वा ॥ स्ववाक् ॥ ये स्वर्य ॥ पूर्वत्यक्ता गंगेता
हं ॥ गवा ॥ र्थ वरुद ॥ शर्व कुरु मरु ॥ ॥ त्वया मुखे पि न दृष्ट्वा ॥ मयि स्निह प्रीतिं न क नाति ॥ ॥

वि०

अथ किं इ ४ खरुवति वद ॥ गत ४ सुदर्शनं तत् सर्वं कथयति ॥ नृतिं कृत्वा याजागो मवा च
पिथ संदहं मा पूव ॥ तयना संकविष्याम्यहं ॥ तथापि लाकातां विस्वासे नाहिः तस्मात् प्रत्यः
विस्वासे पूव ॥ नृत्वा सुदर्शनं सत्यविस्वासे कया गोति ॥ अथि सत्य आपस सत्य अग्निस
त्य वायु सत्य आकाश सत्य विनय सत्यति ॥ नृत्वा कृता ऊरु निना पुलि पत्याह ॥ अतोः
न वदासीत वर्यहं सदा ॥ नृति यत्र स्यत्रः विस्वासे कृत्वा सहर्षं निष्ठति ॥ अथ प्रागा
स्वच्छा पूर्णः उद्युमति साधरत्वा तगागच्छतिः विनयः याचकं इच्छाः स्वच्छं नृवम वाचकं

५०

सुदर्शनः यत्रा विनयतिः परवड्युमपि न किरीः अथ देयस्या ४ सं प्रि स्य स्थिती न किंच चायः
पिमुई ४ खरुम वरु वति सुखं तानृति नि स म्यः सुदर्शनं सलङ्कयाः वाध्यतय नोहत्वा मात विप्रा
र्षितवान् ॥ मातः नृत्वा कृता ऊयूत वीन कृता हा वारु गुरुः असो मदा वीन विप्रम यु कवर्तिः
सर्वं गुण स म्यत्रः महा प्रताप वारु वतिः तथापि विनया र्थं मयान मातिरीः नृवं प्रतातनः सर्व
कथया प्रासाप्यत्र सिंदयाः चर्व नृवं कलंकुतमितिः सर्वं कथितं ॥ अथ किं कविष्यामिः तव
जा माता सह गच्छामिः तत्सु नृत्वा हारु वति कदापि वियागं नृवा मि ॥ मात ४ संदहं माः

विन

कृन्तनत्रकां कविष्यति॥ स्वच्छा उवाच॥ पृथीमं हं वान॥ सदनं त्वमग्राह॥ मातृमलं भवः
संदहेमा कृन्तनं विव्याप्य नवं मायि कृतं॥ अतिंदयापितदार्थं नवं कृतं
कृतं अद्य तत्सर्वं कृत्यमहत्॥ विनायकात् तस्मै ददाति मां भवतस्मात् नमस्तस्मिन् सेवनान्यथा
नृतिनिष्पन्नः स्वच्छा यमदित हृदया यन्मम वाचत्॥ प्रहामासे विमलं द्रौक्षा पर्ण
हवतिः लाकं गवप्रहावादस्मद्वाग्धना सोवीरकृन्तनाङ्गाः ज्ञाता ता हवति नृति हताय
था गदा स नृदकनाजा वाधं न हवतिः पुनस्त्विच्छा मवाचत्॥ स्वच्छा अतो वीरकृन्तनाधकः

५१

७

वर्हिना जाहवतिः विनाच गुणगवत्सुप्रकथं मागतिः विविधप्रकाशे निमलनादुतापि
तगुणवतिर्गुणैर्न गच्छतः नृपगुणवान् नृजा कविन्नहात्वा नृकृतं कथं मागा कृति॥ गम
लकात्सवाद्यनृतेनपि सर्वदिक्कृत्यमानो हवतिः पुनर्जागावहृदि प्रहाति॥ नृपवीरकृन्तनाङ्किं
मर्थं नृवं मागा कृति॥ स्वच्छा उवाच॥ मरुताजः नृवं किमूर्कः अस्मद्वाग्धं हवतिः पृथाः
गुलो वीरकृन्तनाङ्गकृतिः सत्यमव अवार्धं माहवति॥ तव हं जविः याचकः सेवविदपा
पिः तव ज्ञा माता नृवं नृतिः प्रत्यावाजाः समर्कयातिष्ठति॥ ततस्मत्कृन्तनाङ्गाः नृवं चिं

विन

तयति॥ विनय अविबर्क कृत्वा चक्रवर्ती तिहा लाग कृति॥ पुनस्तुतः सुप्रार्थनं अशक्तिं क
विष्यसि तद्वाचीति न हायत॥ अथ पञ्चावह अमान कृता पि कृता कविष्यामीति वि
चिंत्य वाङ्मनिगत्वा प्रार्थयामास॥ कृमस्वरा महां वाङ्मनीय कृता गुण कवः प्रमापवाध
दा वंचन सर्व कृता मर्ह सितात समुद्र कवाजा नाना वायः धावे कृत्वा सिंधु न जा जीः
कृत्वा गजवध मर्हिनः स्वयं प्रवर्जयति॥ वांत पुनः विविध सुगन्ध धूप पुष्प पद
सिंहासन विमान कृत्वा ध्वज प्रताप किं किनी जा लवाष्ट मंगलादि सुक्री कृत्वा सुकाम क

५२

८

वम्पु सिंहासन कृत्वा प्रार्थयामास॥ ततः समुद्र कवाजा लोहित्वा कृतो जलिना प्रार्थयामास॥ ता
महां वाङ्मनीय चक्रवर्ती प्रमापवाध कृमस्वरा तवैव मवस्वरा वदिति स्वप्न पितृ दृष्टे अपि
चतवाही सिन सानि धाय प्रार्थयामास॥ मर्हिनो हस्त मां कृत्या ददाति॥ अथ इमं ति हीन हा
न सुदर्शनार्थः नुवं तव तव वस्त्रा रतः तत्सर्वं प्रसीद मम चित्तु प्रि अथ नाच कृता नासि
मा इष्टं कृत्वा मम ता उपनयन वदार्थि प्रार्थयामास॥ अथ मम हस्तं जन्म ४ म हस्तं जीविनं च
म अथ फलं मर्ह सर्वं ययि तव तिरुपति॥ जामाता प्रवर्जयतः अथ सिंहा प्रवर्जयतः

हाहादेवप्रतावनदेवनहचप्रवितां॥यथाइमकिन्नराजगःसूचनकूमन्प्रवर्तकवातिः
 तथासोत्राज्ञाप्रवर्तति॥निविचिन्मःहर्षकवाति॥॥एकमाकःविवात्रकूमवाज्ञाकृतार्थम
 एगमात्मानंदिमहाधनमितिनीतोक्थिताहिचिन्मयामासा॥अथवीनकूमःसुप्रवर्तनम्
 वाचा॥ताममहाज्ञाप्रवर्तनमर्कनशायःसदाप्रवर्तनमस्तीहवपत्रज्ञनस्वज्ञनंकुवा॥कार्यध्वानु
 र्यंरुत्थानिष्टशांअथममहाधनंनरुवानःसुप्रवर्तितारुवमि॥उर्वीवन्प्रायकन्यादानंनकावा
 साध्व॥अथरुवता॥सुप्रवर्तनमर्कनशायःसदाप्रवर्तनमस्तीहवपत्रज्ञनस्वज्ञनंकुवा॥कार्यध्वानु
 र्यंरुत्थानिष्टशांअथममहाधनंनरुवानःसुप्रवर्तितारुवमि॥उर्वीवन्प्रायकन्यादानंनकावा
 साध्व॥अथरुवता॥सुप्रवर्तनमर्कनशायःसदाप्रवर्तनमस्तीहवपत्रज्ञनस्वज्ञनंकुवा॥कार्यध्वानु

सुप्रवर्त

५३

२

आर्चयामासा॥वीनकूमअथसूगमञ्जसनस्वार्कनशायःसदाप्रवर्तनमस्तीहवपत्रज्ञनस्वज्ञनंकुवा॥कार्यध्वानु
 र्यंरुत्थानिष्टशांअथममहाधनंनरुवानःसुप्रवर्तितारुवमि॥उर्वीवन्प्रायकन्यादानंनकावा
 साध्व॥अथरुवता॥सुप्रवर्तनमर्कनशायःसदाप्रवर्तनमस्तीहवपत्रज्ञनस्वज्ञनंकुवा॥कार्यध्वानु
 र्यंरुत्थानिष्टशांअथममहाधनंनरुवानःसुप्रवर्तितारुवमि॥उर्वीवन्प्रायकन्यादानंनकावा
 साध्व॥अथरुवता॥सुप्रवर्तनमर्कनशायःसदाप्रवर्तनमस्तीहवपत्रज्ञनस्वज्ञनंकुवा॥कार्यध्वानु
 र्यंरुत्थानिष्टशांअथममहाधनंनरुवानःसुप्रवर्तितारुवमि॥उर्वीवन्प्रायकन्यादानंनकावा
 साध्व॥अथरुवता॥सुप्रवर्तनमर्कनशायःसदाप्रवर्तनमस्तीहवपत्रज्ञनस्वज्ञनंकुवा॥कार्यध्वानु

वीनकृतगाऊतमवाचत्तामहानाऊममृदकः ननं कलोलजदमागतं कस्यान्त्याकसिप्रमड
 कनाजा.सुसह्यसुहसासुफनाजान४पणमादायददाति॥नाजापथित्वानुवमवाचत्ता
 तारुपाहेषि.सुधनतिव४॥मृणमृदुमृदुनः डं वकनकिंमपिकर्तुननकतवपूनसि सर्व
 एवतः दासं कखाचवधं कविष्यामि॥हवानितिः वेदनाजान४कन्यादास्यामिति वृ४॥
 ममागुगत्यासुफनाजानपनाऊमिष्यामि॥नृष्यस्मावीनपूजाः सनधनरवप्रददकः माद
 यगऊमायुः उर्वविंतयेति अयकिं कविष्यामि संग्रामहवति यदिदि पक्षाणां संहाने

५४

१०

हवतिचाहं अहिंसक४दमकृगालवर्जित४अयमिब्रतउयागकवमप्रमं योपकाबल
 पनाऊमिष्यामिति विचिंत्यः अऊपविष्णुक्रविमं प्रसिखित्वाच समेतहाला माला वि
 उद्धिहृल्लि वचिंताममिमहामृडा हृदयापनाजितानामप्रवती सिखित्वागुवलातंकल्या
 मप्रयतिस्म॥प्रतिस्वादयाः मन्त्रा कृता॥नामकूपयहं॥ततवीनकृतनाजाधुनुवेगवल
 लकार्यसुद्धीहृष्यप्रख्यानेकनाति॥तउसुफनाजान४मध्ववतीर्य॥हैहनादकल्यानुव
 मवाचत्ता॥अत्रकृषिया४युष्माकंहस्पादनासाकुरुहिमनृद्धदं द्वाहीनांगं कविष्या

वि

पिबिबकृमहं नहाति तस्मा श्रयेमपिः प्रयिकृत्वा कृत्वा कन्यार्थः सर्वं प्रमिल्य अगुत्राक
 तिः साधुश्रुतिश्च ४००० कृमाकृत् सर्वं ४ वा ज्ञान ४ गजाय विधुर्जं दृष्ट्वा ज्ञासृत्वा सृष्ट्वा सर्वं यत्रा
 यिता विलयंगता ४ सृष्टयतः सर्वं वा ज्ञान इवैकैकानः सम्पत्तिं कृत्वा अवर्तिनया प्राप्तावी
 नकृमगु के दाग कृतिः अवकथं हवति तत्कृत्वा हता ४००० अशोति कृत्वा दश दशं गव
 चवित्वा गुपार्थः गत्युत्तावन नृवै हवति अथ किं कविष्यामि ॥ नृतिपत्रस्य प्रः संवायि
 त्वाः स्वस्त्यगम्यास्तुः ॥ कृत्वा सर्वं वा ज्ञानि गवर्षा गच्छति स्मात्तु कृतां ज्ञानिना सर्वं ४ कृमस्य

जि

महावाजतिः प्रायतों कृत्वा सुवर्णं प्रकटमर्कं पुरावयति ॥ तदा वाजाः सवत्सगता ज्ञानाः
 मन्त्रकृत्तुन्यार्णमिति विचिंत्य सर्वं यत्रार्थं कृमां कृत्वा अवयवाचतां तामहावाजत ४ प्राहो वि
 मयाप्यवार्थः कृमाकृते ॥ पत्तमया ज्यस्यपिना समुद्रक वाजनिगत्वा जवौ कृत्वा तत्पुत्रावत
 कृत्वा नृवै ४ हवति प्राज्ञान नृव ॥ महावाजः तथा मुहवत यथा हर्षं तथा कविष्यामिति
 वदति ॥ ततः वीरकृमा वाजा सफ नारु ४ यो वजना नाहय कन्या कृत्वा तत्र प्रवर्जयति ॥ तस्य
 वीरगर्तं दृष्ट्वा यो वजना निको दुकमहत् ॥ समुद्रक वाजा पि सृष्टं गमय मान्य कृत्वा

क्षमकादि आशुमेषु स्थापयंति ॥ तदा राजानः वीरकूचः यथा आरुर्कः तथा सर्व उल्लास्य कृतां
 कलिना समुद्रक गारु ४ च वल्लोपनिपत्य स्वस्थाशुमतिर्यंति सर्व ॥ अथ वीरकूचा राजा समुद्रक
 मवाच ॥ मरु राजा समुद्रक राजान ४ एव न सप्रजगताः सुख्यत्रय गार्धकृमी कृत्वा एवतः
 गार्हीमानयतिचाद्य यथा धम्मार्थ वीर ४ सर्व दद राजाः स्वसत्री वदानं कृत्वा विप्रोद्धानकर्त
 तथा समुद्रक एवानपितत्य ४ कन्या भक्तमर्क दत्वाः कामार्ग कृत्वा चतवत ४ एव कृत्वा स्थाप
 ४ प ॥ निनिगम्य समुद्रक राजा तथामु ॥ ति उक्त्वा ॥ ३९ दिने यथा विधिना सामादिक

५१३

२

मिकृत्वा कन्यादानं ददाति तस्य ४ न त राजान उर्व शार्थया मासा मरु राजाः गातः अस्मदगार्धक
 मां कृत्वा रुर्ध्व कृत्वा सदा वर्यं ज्ञां क विष्वा मिना न्य ४ गात ४ एक राजान ४ प्रमुदिता ह दया राजानि
 वचनमादायः स्वस्वपत्नी सह स्वराक्षीति वरु चंति ॥ अथ वीरकूचा राजा पिबांका पर्क कृत्वा
 स्वतगात्रति वरु यिष्वा मिनि विधिं त्य राजान मवाच ॥ मरु राजा अथ स्वराक्षी का मिदी
 र्ध काली एवति द ग वरु मानं दिं म पिना स्मिः आरु द दिः रु म स्था ॥ नि निगम्य समुद्रक
 राजाः कामार्ग म मवाच ॥ ॥ मरु राजा च वी आहां मा कृत्वा म म पूजना स्मिः त स्मा त्य गा पि

नामातपि स्वभवा बाहं जरा एव तवतिः तत्राश्नाति च केदत्वाः सर्वनाशं दास्यामि अहं तथा वने पुत्र
नयामि वा वीरकूजराजा वाच ॥ समुद्रक महाराजः सुदर्शनार्थः मानवंः राक्षस्य कृता तत्र राजा क
त्वांगं नो हं दीर्घकालमरता माताः भार्गव्यानिष्ठति च कवार्गच्छामि क्रमम् ॥ समुद्रक राजा
वाच ॥ महाराज विजय अभिचराश्नाति च केदत्वा निवृत्त्या न्त्पूजाः देवहवचनं मादारा
सदित लक्ष्मः सर्वपोजेवेनाह परोहित अमात्याः पत्र सर्वकल्याययस्मविधिनाम्नी पत्र धोपिं हा
सने स्थाप्य नाश्नाति च केददातिगतिन समुद्रक राजाः यो वज्रना न वाच नारायणो वज्रनाः कामा

५७

१३

नाश्नाति च केदत्वा राजा कर्तुं अद्याहं तथा वने न गच्छामिः ययं तस्मै न वा कृत्यानिष्ठ ८० गतिः
निगम्यः यो वज्रना राजा तं प्रार्थयामास ॥ तथैव प्रहाराजः साधु रनया लम च कवार्हि
प्रसो राजा वाद्यतवतिः निरुयेष ॥ न्त्पूजा राजा तं प्रक्षिपत्य सर्वनिवृत्तयति गृहा ॥
तत्र कस्मिंदिन सुलक्ष्मः वीरकूजराजाः समुद्रक राजा त्रिपुच्छति ॥ महाराज तव त
यसादादहं राजा तवतिः अद्याहं राक्षस्य गच्छामि माहं दहि ॥ समुद्रक राजा वाच ॥
वीरकूज अहं तथा वने गच्छामि यदाहं तिमन्त्रयामि तदा गोपुमागच्छ ॥ ततः ४

वीरकृतमदगंलापिनगोपलियलययस्यपत्रपत्रलपचलंकृत्वावचनमादायस्वयूरः
 निवृत्त्यतिउवंअशत४सुदगंलायाविमानेनस्वायामहात्माहन्मंजियोवज्जने१३
 सार्द्धं सर्ववृत्तंति॥गदाभय्याष्टगतप्रति॥संभ्रमकालःपत्रवाडाघानेकपाय४तपस्य
 वसंति॥पुनर्प्रागकालस्नानादितोऊनेकृत्वावृत्तिं॥यत्त४सय्याष्टगतप्रति॥उफद
 गसर्व्वामंफूर्ध्वति॥प्राग४कालेष्टभ्यांदित॥तप्ययिक्विदिमिकमिःसहस्रदल
 पद्माकीर्त्त४वाष्टीगगुदाप्रभायकाऊल४॥गपत्तानकंरुंअगिलावरत्वाप्रव४

नीवस्त्रित्वासदनकाष्टजरेमूरकंप्रकाशयति॥गदाऊलस्वमूरवज्जायांददगं४दृष्टःप्रलङ्क
 या॥उवंचिंतयति॥धिकृष्टमऊनः॥उवंविन्याहैरुवति॥नित्तहानं॥ममपिगुर्वीर्ध्विकृष्टम
 गुलाविद्याधिकृष्टमदगंलायानर्पधिकृष्टमहाननिमग्न॥अद्यापिदय्यमदगंलापेनडा
 तामि॥मूर्वाहैरुवति॥स्वयूर्यस्वयंनजातापि॥धन्य४सुदगंला॥उवंविन्यापि॥मयिस्त्रह
 मार्यातवर्जितं॥पुनर्ममहाऊल४सर्व्वसूयाहवति॥ममेकउवंययंकथैरुवति
 हाहादेवति॥कृष्णजलैर्कतादयित्वा॥उवंघात्रयनजीविनंप्रयाऊनंकिंमिति॥विचिं

वि ल्यतयः अमरदुःखं प्रकृष्य प्रालयागं कविष्यामिति विचिंत्य ह्यनकालः पक्षि विष्णो गलाजल
 यवतिष्ठ मालव्युषागदवसत्र स कादवानामिन्द्रागल्यः स्त्रीयति रहस्यमां गच्छः प्रवमवाचत्
 महाबाहुः सावधिचक्रवर्ही राजा पितृ तत्कर्म्य कर्तुं नयात्तं मया विवर्ष्य च सत्रयं कविष्यामि
 ॥ सुकृताः लाहितमूकः चलिमलिमालावृत्तसूर्यः गच्छ शक्तिवत्कृतागलकाययतिवृत्तसूर्यः
 अत्रयतिः तदा कृतमाहुः स दवत्रयमहत्पाततथावकृजः प्रभुदिगददया गच्छमवाचत्
 देवराजः तस्य सादं कस्यः ॥ गच्छाह ॥ १२ ॥ महाबाहुः तव मातुः किं नाकृत् कृत्स्नमयः

५२

१२

स कृपया वक्रा ॥ एवतिवै ॥ पुनः ४९ ॥ श्रीमदार्थावलाकि तत्त्वः स कृदलानामदवप
 गुडकावत्सार्थदि वंययोः तत्र कृत्स्नमयं ननु वंययनिदवराजः अलिदया विव्य
 पयः सत्रयं एव तु न्ति विचिंत्य मयि अष्टमिवृत्तदत्ता लिङ्ग ॥ अत्र जीवकृजानद
 सत्रमिप्रालयागं कर्तुं मालव्युषादेव नुः गच्छ गला तस्मिन् कर्तुं कृत्स्ना ॥ सुकृताः
 अर्थावलाकि तत्त्वः सत्रयिगः लाहितमूकः चलिमलिमालावृत्तसूर्यः दत्ता प्रवयति ॥ तस्य प्र
 सादेव कृतमयः एवतिवै ॥ पुनः ४९ ॥ महाबाहुः तव माताः अलिदयाः कारुविल

मरुवंकृत्वा वृत्तनाडी कथातिता ॥ तत्तदाधमसुते विनृपं ह्रीं हवति ॥ पत्तनमोडु हृदि तावका
 तवति चाष्ट मित्रा प्रहवत्त वंसहि नृप हवति ॥ प्रयापि अष्टाप्रवृत्त प्रहवत्त वंसहि नृप हवति ॥ अतिता तागत ७ एत्यन्नेरुपागत रेपि उषवत्त वंसहि नृप हवति ॥ तस्मादतन्मति ३०
 मात्संक्षिप्तं चित्तवर्ज्यः सदागते प्रवचनवर्ज्यः कियदि विनृपं हवति तवर्ज्यः कियदि सनृपा
 हवति ॥ महापाद सद्वर्ज्यः सदागते हृदि हृत्वा यावद्दीर्घवृत्तं कृत्वा तस्यैव तस्यैव हवति
 शोकमाकुर्यामि ॥ नृपः दवं नृपः स्वर्गिणु वनं यथा ॥ पत्तनं वीरकूटं प्रमूदि गद

दया सनृपं हृदि गत्वा स्नानं कराति ॥ सध्वच कराति ॥ तत्तदाधमसुते विनृपं ह्रीं हवति ॥ पत्तनमोडु हृदि तावका
 तवति चाष्ट मित्रा प्रहवत्त वंसहि नृप हवति ॥ प्रयापि अष्टाप्रवृत्त प्रहवत्त वंसहि नृप हवति ॥ अतिता तागत ७ एत्यन्नेरुपागत रेपि उषवत्त वंसहि नृप हवति ॥ तस्मादतन्मति ३०
 मात्संक्षिप्तं चित्तवर्ज्यः सदागते प्रवचनवर्ज्यः कियदि विनृपं हवति तवर्ज्यः कियदि सनृपा
 हवति ॥ महापाद सद्वर्ज्यः सदागते हृदि हृत्वा यावद्दीर्घवृत्तं कृत्वा तस्यैव तस्यैव हवति
 शोकमाकुर्यामि ॥ नृपः दवं नृपः स्वर्गिणु वनं यथा ॥ पत्तनं वीरकूटं प्रमूदि गद

यपयाः सव्याहं हवति॥ अथ पादोक्तः मखदर्शनीदास्यामीति विंध्यप्रवसिती॥ तदा कर्त्तुं शवाध्वीर
 त्याः सव्याहं न मखच्छादतं हत्वा सखिजनाः नाहयाशानयाः॥ त्वकूपाकर्त्तुं वीरकूपाजा
 अति कोष्ठकहत्वा गत्वा हताविति स्मिन् कृत्वा वदति॥ पियं किमर्थं नुवं मूकः सत्य
 न गवस्यामिह॥ अवाध हवति॥ यदि मम पृथ्वी दर्शयामि त्वं कृत्वा गत्वा ममिमांसा
 पुनस्तु गत्वा अविनश्यत्वा दत्तयति॥ सखिजना दृष्ट्वाति विस्मयवरात्॥ तत्कस्य हता
 विनिन दृष्ट्वा श्रुती॥ पुनश्च दत्तं स उवाच॥ अत्र मायावी॥ पन्थं कश्चिदवोवा

मान्धावा दानवा वा॥ नाशु सावा॥ किं विन्याहत्वा॥ मम विह ० नार्थं आगतं हूँ॥ अहं पतिवताः अथ
 मानिष्ठ ४ वहिगच्छः मम स्वाभि आगच्छति॥ जीर्णगच्छ २ नगच्छति॥ यदि मम पदत्वाः तस्मिं कवि
 ध्यामि॥ न्ति निजमयः वाजासना धलवहि वा गत्वा निष्ठति॥ ततश्च सखिजना संमिल्ये स
 दर्शिता मवाच॥ सुदर्शितः असौ राजाः गवस्यामीति॥ यत्र यत्र कात्रे ४ सखी कृत्वा सर्वं कथय
 मास॥ वाज्य ह्या अष्टमिव तावत्त अस्माहि ४ गच्छ दर्शनी प्राप्ता हन्ता॥ तद्वत् कृपा कर्त्तुं स
 र्तिता॥ प्रमूदिता हृदया सत्यं न मम स्वाभाष्टमिव तं कथाति॥ ततश्च वीरकूपाजाः महात्मा

वि

हनमदर्शनसहासनागोच्छति ॥ ॥ कर्मवाचा नसी समीपपाफठपतठकर्मम
परतिहितीएजना ४ पनाहितमन्त्रिपोबजना ४ नाजागर्गहात्या विविधनृत्तगीतपृथ
धूपपुष्पघटादिसङ्कीर्णः यनराजातनायसंकम्पप्रतिपल्लवजडाकीर्ण ॥ ॥ तदाकुरु
ऊमादिपोबजने ४ सदर्शनसहासनागोच्छति ॥ वीत्रकर्मदृष्टानुर्वकथयति मशोवीत्र
कर्मवाना ॥ कविस्तुथयति मशोवीत्रकर्मदृष्ट्या ॥ अत्युनाजागर्गवाकिं ॥ कविस्तुथय
ति मशो ४ कविन्प्रतिमालीदृष्ट्या ॥ तत्परांकथयति ॥ ततवीत्रकर्मनाजाः खनिर्गशा

३२

१८

ऊकुरुल्लुप्तोवभयतिः गणमाता मलिंदादृष्ट्या ॥ यनस्यत्रः कर्मवार्ता कृत्वायादोप्रतिपल्लवपा
र्थयामासा ॥ मातः तवधर्मल मष्टमिबुगपुतावनशीमदार्थीवलाफित खनपुसादनसूदत्त
मपाफै ॥ ॥ एकाः तिकुकवार्ताः सर्वकथयतिः यं कृत्वा मलिंदा नवमवतिः ॥ उष्टीरुक्तहा तदा ४
ऊमात्यजना रुदाकल्मीधव्यत्रसादृशागीतवतिः कनूनामयप्रसावातनाजाः सन्यातवतिचाः
स्यवुगपुर्गमनीयविष्णुसुहर्षलतिवृंति ॥ ॥ ततः ४ वीत्रकर्मनाजाः साहितमृकावलि
मविमालाया ४ उरावदनीयमिः सगह्योः विनृपचरुत्वा ॥ यदृष्ट्या माता उवाच ॥ महा राज
पृथपमिदिमध्यलित ४ विनृपस्य सन्यादनीयत ॥ तदा कर्तुः वीत्रकर्मनाजा नवदनी

वि

यिखाह ॥ योवजनाः कन्याकुडनगावर्षं अस्महवति ॥ न्तिननादितं कुत्वा योवजनाहर्षं
जग्गीर्वादेददाति ॥ अथवीवकुसत्रः राजापुमदिगहृदया योवजनामवावतापोवजाः सर्वेव
हमिवतंकु ॥ योवजनाडुच ॥ महाराजः तथासुवित्युक्तः विविधं सङ्गीकृत्य वीवकुसना
जासुदर्शनामर्लिदाप्रमुखे ४ प्रवाहितमप्राप्त्योवजनस्यः सार्द्धं ३ गिरुक्काष्टम्योदित
वतंचकु ॥ तदनंतरं ग्रामदार्यावलाकितं यवः कार्त्तिकचुक्काष्टम्योदितवृत्तस्थानम्
यागल्यगस्य ४ दर्शनेददाति ॥ गगलदजसहचदसः कमलापत्रिस्तुत्वा नवमवाचत् ॥

३३

तद्विजनापुष्पाहि ४ कृतवृत्तेन कृतार्थं हेतवति न्ति आहर्षं ॥ तदावाजादिवृत्तजना ४ स
र्वे उल्कायपुष्पां कुत्वा अस्मांगप्रमोक्षमकुरुंति ॥ पुनत्रवमिमीगमथमहाप्रतक्षानमष्टी
प्रदार्यावलाकितं यवायवाधिसत्वायमहासत्यायमहाकावल्सकायलाकनाथया ॥
लाकजवरं लाकनार्थं लाकनार्थं लाका लाकगुगुर् ॥ लाकयर्थं लाकवर्धं लाकनार्थं
नेयं नमडाकवृत्तार्थं कावृत्तिकः कार्याप्रति करं वरी ॥ नात्रकारिगकरदवत्तां र्कं
कवृत्तकरं ॥ नानाहयहवर्गं नानावृषधवंतम ॥ नानायातिमस्य वृत्ताकवृत्ताक
वनम ॥ तथान्तिख्याउउवमतिर्दृगं गगुप्रवयन ॥ कृतवृत्तगवर्धं यननतास्मिं

५९

स्तानत्रायकं यथायथा च वेद्यानां दिग्गत्वा सत्त्वा नीतत्वा तथा नृपपादिगद्गर्भमनुत्तरेण
शेषांशुवत्तमथा ॥ तन्मात्रहृत्तया शान्तियपथीति गुरुयाः सखावति प्रथयीतः तन्मात्रनि
हदायकं ॥ प्रहृत्तया वृत्तकं मयू मयू लहं महागु ॥ देवमाह नागहरीः माया सगुत्तु
नमः ॥ प्रफयः शिपिदं ह्यार्य ० निरुक्तिवान्नाशा पक्ष्मनेतय्यतिर्मूला ४ सखावति पुः
योतिरं ॥ नृवृत्तं कुरुत्वा सफवि धानुरुवयूजां फयोति ॥ तदनंतं तत्रगी मदार्या चहाकि
तं यवः विग्यमूर्तिमहानिर्मायत स्नेद र्त्तिददाति ॥ पुवं द्विजु ऊच ऊच ऊचः षड्जु ऊच
ऊचः सहस्र ऊच ऊच ह्यादर्त्तं ददाति ॥ तदा र्थ्या वहा किं गम्यत एकि ऊना नवा चत्ता

५४

वायकृगः सह हकि ऊना ऊतो ऊतो वृत्तं कुरुत्वा कुमात् दानवृत्तं तीलवृत्तः कान्तिवृत्तः वीर्यवृत्तः
धमनवृत्तः प्रहृत्तवृत्तः यर्त्तु कुरुत्वा च सर्वे वाधिरयाः पत्रयित्वा चीतयचकवाय सप्रयः वाधिहा
नलपुः मात्रहं कुरुत्वा मयू ह्यहना मयू आग तस्तीत वहु ॥ न्त्वा ह्ययनप्रयिः विग्यमूर्ति
वः स्रमूर्ति कुरुत्वा नृपदर्त्तं ददाति ॥ पुन ४ स्तूलमूर्ति कुरुत्वा नृकनामविवरांः तयवृत्त
वृत्त सप्रन गप्रदव दानवग न्वर्त्त किन्वमहावगय कृनामदिहाफ ४ सहस्रकाटिप्रतिव
वर्त्ततिः नृवृत्तमहानिर्मायदर्त्तं ददाति ॥ मूर्तिहृत् ४ ॥ ततवीरकृ मयू ना वृत्तपृहृ कुरुत्वादि

वि त्रिपुत्रया प्राप्ता ॥ जगद्धर्मो एकस्मिन्मयेः सदनभायाः कृष्णजातः ॥ ततो नवाना प्राप्ता
मलयात्पुत्रा जातः ४ दर्शनीयः ४ यत्र प्रभुत्वर्षुः यक्षत्रतया समन्तागतः ॥ आशाहितः यवहि
तः ४ यत्रियात्सकः कालुषिकः धर्मः कल्पः ४ यत्रात्सुतः ४ तदा यो यज्ञनामा मतिरुर्ध्वमहता
इह खदा वि उवागमदि मूलाहवतिः सुर्वर्षी मत्तवादि तार्थपूर्णमहत् ॥ यत्रस्यवहर्षमेवा
दंकृत्यातिष्ठति ॥ यत्र जातमा उलवा नानाभ्याः नगरं यज्ञसा आ प्रविशत महत् ॥ ततः वीरक
र्तव्यता जातु पुत्र्यदिवत्त जात कर्मरुत्वाः उपवाप्त कृशतना भधिर्य व्यवस्थापिता ॥ अथ
सोना जा कमा इन्नतवर्द्धना हवति ॥ ततः ४ वीरक सना जाः जनाता वप्रहत् ॥ अथ कस्मिः

दिनराज्ञः नवविंशत्यति॥ अति संसात्रमभिलषकार्षे॥ अनिल्य सो ह्यस्य स्युषदाया॥ अनिल्य ना
की विविधायताये॥ संसात्रक सर्वप्रतिपद्य भव॥ नृत्त्युक्ता वात्रकृत्वा राजा प्रमदित दृष्ट्या विविदुः
ध्यायचात्रसङ्गा कल्पय उपवाप्तकृत्वा यत्नाहित मूला वल्लिमणि माला दत्वा च सिंहासने
स्थापयथ विधिना राजा श्रुति धेक ददाति स्म॥ ततः वीरकृत्वा राजा यो व्रजतान् उवमवाचत्
॥ अग्रमं सरुलैर्जन्म सरुलैर्जीवितं च प्रसमानं सर्वदेवा तां ह विना हं न संशयः शापनं
पूर्वमवाचत्॥ यथा मया कर्तव्यं पुत्रानां पतिपात्रतां तथा लंकूत्रं वा जन्तु धर्मसाम्राज्य
तपुजा॥ नृत्त्युक्ता वात्रकृत्वा यो जैवतान् लभचल कृत्वाति हर्षलमाना अलिं दापन्ती स्युः

वि तन्मापूजादि सर्वं मत्तं नृतिविचित्रं गार्हस्थीविषयवत्तत्तुः तथा वनेययोगागुणधियश्च मि
 त्तं कृत्वा लोकेश्वरपूजाय ध्यानं कृत्वा तिष्ठति ॥ ॥ एकस्मिंदिनवायुयागागठवक्रालुस्त
 ट्कृत्वा यत्तत्तु मया कृति ॥ तत्र मत्रगले ४ सहस्रासूवर्ह विमानः मानीय तय स्थाप्य स्व
 र्गजिउवतनीयत ॥ तत्र वने कृत्वा गन्धर्व वाद्यमवचरन्त्ये कृत्वा पूजातिष्ठ नानामंगल
 धायतं ॥ किन्तु मे धूर्तगीर्तनार्थे कृत्वा लेनपि ॥ च वमादत्र तावत नायकं शिदग
 लय ॥ तत्र गणेश्वरं कृत्वा गमवाचत ॥ वीरकृत्वा विनूयार्थे मत्रसि प्रासत्य कृत्वा मति कि
 गह्वः लोकेश्वरपूजावत् ४ सन्त्ये कृत्वा गणेश्वरं ४ साधु ॥ यत्त ४ गणेश्वरं वाच ॥ ता मला वाज

तवः लोहितमूला वलिमलिमाला फण्डल विरं प्राजा वाचा ॥ देवन्दुममप्युडयवा स फन
लायः वाचा हि धेक समयः तस्मिन् ददाति ॥ गङ्गाह ॥ वाङ्मन् साधू रपूतना जा वाचा ॥ देवन्दुमीम
दार्या वला किं तव वक्रु विहवति ॥ अङ्गा वाचा ॥ महानाङ्गः सुखावली लाकधामो विहवति
समा ॥ १॥ लाकधाम तस्मिन् कुलास्ति ॥ १॥ तत्त ॥ देवनाङ्गः देवानाह ॥ आदित्यवर्ग विविधपः
जायवाच सङ्गीकृत्य स्त्रीपूत्रयो पूजां कृत्वा ॥ १॥ एकमा कर्त्तुं दिविषदा अमृतं जले पीदार्थं
रुखाः मान्दानपूष्यमाला हि पूजयति ॥ होतुन त्वददाति ॥ तत्त ॥ गङ्गा सुख ॥ १॥ आदना स्वाद्य

वि मे ह्यपयति ॥ ॥ अथ वा यालस्यो नगत्रयो वज्रना ४ तस्य हा वतः क्वचि चक्रवर्ति हवतिः क्वचि
 दवपुश हवतिः क्वचि सखा वतोग क्वचिः क्वचि स्मा क्रममी हवतिः क्वचि रुथगता हवति क्व
 विहि क्व हवतिः क्वचि ह गुम वकै ह्विताः क्वचित्पुलक ह्विता ४ क्वचित्पहायान ह्विता ४
 सखधर्मल नुवं सर्ववा चि हानं लघ्वा मा कृप देवा फा ह्विता ॥ तत नृपवास कृता वाजा व
 मित्रां कृत्वाः प्रजा ४ पा लनं कृत्वा स सखन ह्विता ॥ ॥ अथ उपपुमः अथ कवाज्ञान
 म वाच ॥ ॥ महा राज अशकः या व क्रीवं अथ मित्रां कृत्वा ॥ ॥ तत द्वर्मल सर्वपा य विमूढा

३७

२२

हवति ॥ नाना उपड वंमं निर्हवतिः धर्मार्थ काम पा क्रूरु ले लं ति ॥ तद्यथा ॥ वज्रिष्ठतामः
 सखित्स जगज्जन्मा यवा ली कृतं तदापि मा कृप दे तप्रापं वीर कृत्वा हा अथ मित्रां कृत मा कृ
 रुतं प्राफा ह्विता ॥ ० ॥ ॥ नृमि शु दिव्या वदाताः धृतः अथ मित्रां प्रहात्मं कृत्वा वदानी सप्रापं
 ॥ ॥ अथ प्रमाणादिशा ॥ ॥ अहानति मित्रां धृतः वा ल वृद्धि रुतः हा र्वा ४ कृत्वा तीर्थ
 सखा नन्दन सखधर्म ॥ ॥ कुरु सम्बत २२ २ मिश्र ४ उक्त सः मं सखा हवः मति संघ पहा
 विरात्रयाः कृत्वा वा हा वयाः शा वजा वा म्ये शा अमृत यतिनः थडात का वत सखा या रुता पहा

वि

रवर्षुमायायकुरुष्व कविन्नक्षविर्गवातत्सर्वं कर्मतां प्राह ४ मृतिदासे ४ हाध के यथा ॥ ५ ॥
नगस्यैवमनतावाञ्चः त्रु र्थातिप्रज्ञानका प्रह्लापात्रमिताः सर्वान् प्राप्नुवंतु सदापि च ॥ ६ ॥
य सङ्गसनातं रुय काया जाहा एयात साः श्री २ आर्यावहा किमश्नयाः कुरुष्वि ॥ ॥

३८

आशा नरक्याय

2666

ASIA ARCHIVES

५